T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

BALIKESİR BANDIRMA BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

BALIKESİR BANDIRMA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

BALIKESİR BANDIRMA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **95**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

BALIKESİR BANDIRMA BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 12
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 12
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 12
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 13
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 15
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 15
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 32
9. EKLER 86

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Bilgileri Tablosu 6
Tablo 2: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu 7
Tablo 3: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu 7
Tablo 4: Kurumun 2018 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu 8
Tablo 5: Kurumun 2018 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu 9
Tablo 6:Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 31
Tablo 7: Doğrudan Teminle Yapılan Bazı İşler 47
Tablo 8: 4734 Sayılı Kanunun 22/d ve 21/f Maddeleri Kapsamında Yapılan Harcamaların %10 Sınırını Aşan Tutarları 49
Tablo 9: İnşaat Sınıflarına Göre Bina Sayısı 62
Tablo 10: Meskenlerin Evsel Katı Atık Tarifeleri 64
Tablo 11: Eğlence Vergisi Tahakkuku Yapılmayan İşyerleri 74

www.balioglu.net

KISALTMALAR

BASKİ	Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi
ÇEVKO	Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KDV	Katma Değer Vergisi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
MKE	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu
PAGÇEV	Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı
TÜKÇEV	Tüketici ve Çevre Eğitim Vakfı
TÜM YEREL-SEN	Tüm Yerel Yönetim Çalışanları Sendikası

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Belediye Bünyesinde Faaliyet Gösteren Taş Ocağında Üretilen İlk Madde Ve Malzemelerin Doğrudan Giderleştirilmesi

2. İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının Kullanımının Hatalı Olması

3. Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

4. Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması

5. Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

6. Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

7. Belediye Tarafından Yap İşlet Devret Kapsamında Yaptırılan Maddi Duran Varlıkların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

8. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenen ve Geçici Kabulleri Yapılan İşlerin İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kasa Hesabının Kullanılmaması

2. Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

3. Asgari Ücret Destek Tutarlarının Hazineye Gönderilmemesi

4. Otopark Hesaplarında Toplanan Meblağların Nemalandırılmaması ve Süresi İçinde Büyükşehir Belediyesi Hesaplarına Aktarılmaması

5. Belediye Tarafından Tahsil Edilen Damga Vergilerinin Gelir Olarak Kaydedilmesi

6. Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

7. Belediyece Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisinden Büyükşehir Belediyesine Gönderilmesi Gereken Payların Gönderilmemesi

8. Tahakkuk Eden Vadeli Mevduat Faizinin Eksik Kaydedilmesi

www.balioglu.net

9. Kiraya Verilen veya İrtifak Hakkı Tesis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

10. Temel İhale Usulleriyle Yapılması Gereken İşlerin Doğrudan Temin Yöntemiyle Parçalara Bölünerek Yapılması

11. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22'nci Maddelerine Göre Parasal Limitler Kapsamında Yapılan Alımlarda %10 Sınırının Takip Edilmemesi ve Bu Sınırın Aşılmasına Rağmen Kamu İhale Kurulundan Uygun Görüş Alınmaması

12. Belediyeye Ait Taşınmazları Kiralayan Kişilerin Sözleşme Yükümlülüğünü Yerine Getirmemesine Karşın Sözleşmeleri Feshedilerek Kesin Teminatlarının Gelir Kaydedilmemesi ve İhale Yasaklısı Yapılması İçin Kamu İhale Kurumuna Bildirilmemesi

13. Sosyal Denge Sözleşmesine Sözleşme Konusu Olmayan Hükümlerin Konulması

14. Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerin Gördürülmesi Kapsamında Belediye Şirketi Aracılığıyla Mevzuata Aykırı İşçi Alımı Yapılması

15. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

16. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

17. Emlak Vergisine Tabi Binaların İnşaat Sınıflarının Hatalı Tespit Edilmesi

18. Evsel Katı Atıkların Bertaraf Edilmesi İle İlgili Mevzuata Aykırı Hususlar

19. Belediye Taşınmazları Üzerindeki İşgallere İlişkin Ecrimisil Tahakkuk Ettirilmemesi ve İşgallerin Sonlandırılması İçin Yasal Girişimlerde Bulunulmaması

20. Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine Aktarılması Gereken Otopark Yerlerinin İşletilmesine İlişkin Gelirin Takibinin Yapılmaması

21. Büyükşehir Belediyesince Bandırma Belediyesine Gönderilmeyen Müze Giriş Ücreti Paylarının Takibinin Yapılmaması

22. Diğer Kamu Kurumlarınca Yapılan Kamulaştırmaların Emlak Vergisinin Takibi Açısından Tapu Müdürlüğünden Takip Edilmemesi

23. Eğlence Hizmeti Sunan İşletmelerden Eğlence Vergisinin Alınmaması

www.balioglu.net

24. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olan İşyerlerinin Bir Kısmına İlişkin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsil işlemlerinin Yapılmaması

25. Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

26. Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin İmtiyaz Hakkının İhale Yapılmaksızın ve Gelir Elde Edilmeksizin Şirkete Devredilmesi

27. Hurdaya Ayrılan Araçların Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna Satış İşlemlerinin Yapılmaması

28. Kurum Taşınmazlarının Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Gerçek Kişilere, Şirketlere ve Derneklere Tahsis Edilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 127'nci maddesine göre Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenmiştir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde; mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Anayasa'da bahsedilen belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, genel olarak İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 55'inci maddesinde, belediyenin mali işlemler dışında kalan diğer idari işlemlerinin, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından denetleneceği, 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde de, mahalli idarelerle, bunlara bağlı ve bunların kurdukları veya özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş birlik, işletme, müessese ve teşebbüslerin işlem ve hesaplarını teftiş etmek ve denetlemek, inceleme ve soruşturma yapma yetkisinin İçişleri Bakanlığına ait olduğu ifade edilmiştir.

Yine 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 77'nci maddesine göre; mali yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan Cumhurbaşkanının onayı üzerine İçişleri Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili belediyenin tüm mali yönetim ve kontrol sistemlerini, mali karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirme yetkisine sahiptir.

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden yapılandırılan ve İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne; Belediyelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek,

sonuçlandırmak ve geliştirmek, belediye yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, belediye personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, belediye teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi görevler verilmiştir. Yine belediyelerin; altyapı sistemleri ile ilgili genel planlama, programlama, fizibilite, projelendirme, işletme, finansman ihtiyacı ve yatırım önceliklerine; teknik altyapı tesislerinin mekânsal strateji planları ile çevre düzeni ve imar planlarına uygun olarak planlanmasına, projelendirilmesine ve yapılmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu konulardaki her türlü etüt, proje, yapı ruhsatı ve yapı kullanma iznine ilişkin usul ve esasları belirlemek, kentsel dönüşüm alanı ilanı ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, havza veya bölge bazında çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak ve bu planların uygulanmasını ve denetlenmesini sağlamak, atık ve kimyasalların yönetimine ilişkin hedef, politika ve ölçütlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak yetkisi de 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilmiştir.

www.balioglu.net

Belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olan Belediyelerin kuruluşu, organları, yönetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nda düzenlenmiştir. Buna göre belediyeler, belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla;

- İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı,

- Coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık gibi temel hizmetler,

- Zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları ile gıda bankacılığı gibi sosyal hizmetler,

- Yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini,

- Açıp ve işletmesi suretiyle her türlü sağlık tesisi sağlık tesisi,

- Mabetler ile kültür ve tabiat varlıkları ile tarihi dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını ve bu amaçla bakım ve onarım

Hizmetlerini kurumun mali durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alarak yerine getirir.

Bunun yanında, büyükşehir belediyesi kurulan illerde; hizmetlerin planlı, programlı, etkin, verimli ve uyum içinde yürütülmesini sağlamak amacıyla 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu uyarınca, büyükşehir belediyesi il mülki sınırları dahilinde;

- Her ölçekte nazım imar planını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak,

- Büyükşehir ulaşım ana planını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak,

- Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak,

- Çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak,

- Toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak,

- Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek,

- Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işlettirmek, defin ile ilgili hizmetler gibi il mülki idare sınırları içinde ilçe belediyeleri ile koordinasyonu sağlanarak yürütülmesi gereken hizmetler büyükşehir belediyesinin görevleri arasında sayılmıştır.

www.balioglu.net

Belediyeler; Kanun ve Kararnamelerle verilen yetkiler çerçevesinde yönetmelik çıkarmak; belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek; gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek; özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak gibi belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak yetki ve imtiyazlara haizdirler.

İdari ve mali özerkliğe sahip olan Belediyeler, kanun ve kararnamelerle verilen görevlerinin icrası için kendi bütçelerini yapmaya, kanun ve kararnamelerle kendilerine tahsis edilen gelirlerini toplamaya ve yine kanunlarla belirlenen giderleri yapmaya yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanunu'nun 3'üncü maddesinde belediye organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı olarak sayılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 17'nci maddesinde belediye meclisinin belediyenin karar organı olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilmiş üyelerden oluştuğu; 33'üncü maddesinde belediye encümeninin belediye başkanının başkanlığında belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için seçeceği üç üye, mali hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki üye olmak üzere yedi kişiden oluştuğu; 37'nci maddesinde ise belediye başkanının, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçileceği belirtilmiştir.

Belediye teşkilatı norm kadroya uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur. Belediye personeli, belediye başkanı tarafından atanır. Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur.

www.balioglu.net

Bandırma Belediyesinin 19 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır. Belediye teşkilat yapısı aşağıdaki müdürlüklerden oluşmaktadır:

1. Özel Kalem Müdürlüğü
2. Mali Hizmetler Müdürlüğü
3. Fen İşleri Müdürlüğü
4. İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
5. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
6. Proje Etüt Müdürlüğü
7. İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
8. Hukuk İşleri Müdürlüğü
9. Park Bahçeler Müdürlüğü
10. Yazı İşleri Müdürlüğü

11. Destek Hizmetleri Müdürlüğü

12. Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

13. Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü

14. Zabıta Müdürlüğü

15. Temizlik İşleri Müdürlüğü

16. Sağlık İşleri Müdürlüğü

17. Bilgi İşlem Müdürlüğü

18. Emlak ve İstimlak Müdürlüğü

19. İşletme ve İştirakler Müdürlüğü

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde norm kadro ilke ve standartlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirleneceği; belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadrolarının bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirleneceği düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu çerçevede çıkarılan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediye ve il özel idarelerinin üye oldukları mahalli idare birliklerinde istihdam edilen memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici iş pozisyonlarında çalıştırılan personelle ilgili ilke ve esaslar belirlenmiştir. Yönetmelikle belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri, hukuki durumları ve hizmet özellikleri esas alınarak gruplanmış ve her bir grup da kendi nüfusuna göre alt gruplarına ayrılmıştır. Belediyeler adrese dayalı nüfus sayımına göre belirlenmiş olan norm kadro sayısına bağlı kalmak kaydıyla, memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi statüsünde çalıştıracağı personel sayısını belirlemektedir.

696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan Kararnamede yazılı şartları taşıyanları Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle belirlenen ilke ve esaslara tabi olmadan çalıştırılabilmektedir.

Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, büyükşehir belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür.

Belediyede çalışan memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olup, sözleşmeli personel ise 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi ile 5393 sayılı Kanunun 49'uncu maddesine göre çalıştırılabilmektedir. İşçiler 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına ve 696 sayılı KHK kapsamında çalıştırılanlar da 696 sayılı KHK ile 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik gereği Bandırma Belediyesine ayrılan kadro sayıları ile fiilen çalışan personel sayıları aşağıdaki gibidir;

Tablo 1: Personel Bilgileri Tablosu

Personel İstihdam Şekli	Norm Kadro Sayısı	Çalışan Sayısı
657	310	133
Sözleşmeli 657/4-B Madde	-	-
Sözleşmeli 5393/49'uncu Madde	-	16
Kadrolu İşçi	154	85
Geçici İşçi	-	-
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	450

Bandırma Belediyesi 500.000,00 TL sermayesi bulunan Bandırma İnsan Kaynakları İnş. Nak. Tem. San. ve Tic. Ltd. Şti'nin %98 hissesine sahiptir.

1.3 Mali Yapı

Belediyenin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren Meclis Kararıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

Kurumun son 3 yıla ilişkin bütçe gelir/gider gerçekleşmeleri tablosu ile 2018 yılı gelir/gider bütçe tahmini ve gerçekleşme tablolarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 2: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu

Hesap Adı	2016	2017	2018	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Personel Giderleri	16.806.728,99	17.822.927,29	18.933.363,71	6,23
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	2.837.746,97	3.678.866,83	3.808.928,70	3,54
Mal ve Hizmet Alımı	56.171.149,70	62.162.495,38	72.670.223,35	16,90
Faiz Giderleri	807.249,33	1.794.562,81	1.466.314,20	-18,29
Cari Transferler	1.871.127,95	1.745.749,81	1.634.880,55	-6,35
Sermaye Giderleri	21.154.145,59	16.167.671,53	8.628.233,71	-46,63
Sermaye Transferleri	0	0	0	0
Borç Verme	0	0	300.000,00	-
Yedek Ödenek	-	-	-	-
Toplam	**99.648.148,53**	**103.372.273,65**	**107.441.944,22**	**3,94**

Kurumun 2018 yılında bir önceki yıla göre %3,94 oranında artan bütçe gideri gerçekleşmesinin önemli kısmı mal ve hizmet alımlarındaki artıştan kaynaklanmıştır. Mal ve hizmet alımlarındaki artış ise hizmet alımları ile gayrimenkul mal bakım ve onarım giderlerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

Tablo 3: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu

Hesap Adı	2016	2017	2018	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Vergi Gelirleri	18.516.712,56	16.913.793,05	21.486.373,93	27,03

www.balioglu.net

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.371.330,49	14.341.172,15	14.167.299,23	-1,21
Alınan Bağış ve Yardımlar	0	7.450,00	12.825,00	72,15
Diğer Gelirler	32.408.968,86	38.342.772,62	43.794.998,83	14,22
Sermaye Gelirleri	6.904.017,47	25.437.595,88	22.989.184,92	-9,63
Red ve İadeler(-)	22.229,47	140.818,46	120.186,96	-14,65
Toplam	**71.178.799,91**	**94.901.965,24**	**102.330.494,95**	**7,83**

Kurumun 2018 yılında bir önceki yıla göre %7,83 oranında artan bütçe gelir gerçekleşmesinin önemli kısmı Diğer Gelirler ile Vergi Gelirlerindeki artıştan kaynaklanmıştır. Vergi Gelirlerindeki artış yıl içerisinde ve daha önceki dönemlerde çıkan yapılandırma kanunlarından, Diğer Gelirler kalemindeki artış ise merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paydaki artıştan kaynaklanmaktadır.

Bütçe Giderlerinin özellikle mal ve hizmet alımlarında meydana gelen artıştan dolayı yükselmesine karşılık, Bütçe Gelirlerinde giderlerde meydana gelen artış miktarı kadar gerçekleşmemesinden dolayı bütçede gelirlerin giderleri karşılamadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Tablo 4: Kurumun 2018 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

Hesap Adı	2018 Bütçe Tahmini	2018 Gerçekleşen Gider	2018 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gidere Oranı (%)
Personel Giderleri	20.917.410,00	18.933.363,71	90,51	17,62
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	4.280.112,00	3.808.928,70	88,99	3,55
Mal ve Hizmet Alımı	68.188.096,47	72.670.223,35	106,57	67,64
Faiz Giderleri	1.450.000,00	1.466.314,20	101,13	1,36
Cari Transferler	3.234.010,00	1.634.880,55	50,55	1,52
Sermaye Giderleri	12.267.023,00	8.628.233,71	70,34	8,03
Sermaye Transferleri	0,00	0	-	-
Borç Verme	5.000,00	300.000,00	6.000	0,28
Yedek Ödenek	5.810.000,00	0	-	-
Toplam	**116.151.651,47**	**107.441.944,22**	**92,50**	**100,00**

Balıkesir Bandırma Belediyesinin 2018 yılı gider bütçesi 116.151.651,47 TL öngörülmüş yılsonunda bütçe gerçekleşmesi ise 107.441.944,22 TL olmuştur. Gider bütçesinin öngörülene göre gerçekleşme oranı %92,5'dir.

Tablo 5: Kurumun 2018 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

Hesap Adı	2018 Bütçe Tahmini	2018 Gerçekleşen Gelir	2018 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gelire Oranı (%)
Vergi Gelirleri	33.764.151,47	21.402.266,63	63,39	20,94
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.414.000,00	14.135.765,25	69,25	13,83
Alınan Bağış ve Yardımlar	1.200.000,00	12.825,00	1,07	0,01
Diğer Gelirler	45.703.500,00	43.790.453,15	95,81	42,84
Sermaye Gelirleri	15.120.000,00	22.989.184,92	152,04	22,49
Red ve İadeler (-)	-50.000,00	-120.186,96	240,37	0,12
Toplam	**116.151.651,47**	**102.210.307,99**	**88,00**	**100,00**

Kurumun 2018 gelir bütçesi 116.151.651,47 TL tahmin edilmiş, yılsonunda gerçekleşen gelir ise tahmin edilenin %88'i oranında 102.210.307,99 TL olmuştur. Gelir tahmini ile gerçekleşen gelir arasındaki en büyük sapma Vergi Gelirlerinde meydana gelmiştir. Bu kalemdeki sapmanın yüksek olmasının nedeni vergi gelirlerinin tahmin edilenden daha düşük gerçekleşmesidir.

1.4 Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen ve mali yıl esasına göre tutulan tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanunun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

"Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

www.balioglu.net

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur." denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımı, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

www.balioglu.net

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,

b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,

c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,

d) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,

e) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,

f) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini,

gösterir.

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir. Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla mali tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

www.balioglu.net

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu

- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu,

güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

www.balioglu.net

Görev ve yetkileri çerçevesinde, mali yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, mali ve mali olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca,

Bandırma Belediyesince Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; Belediyede Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

Bandırma Belediyesinde tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in Ek 1'inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamış olup özlük dosyalarında yer almaktadır. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ifade edilmiştir. Bununla birlikte, iç kontrol sisteminin temel çalışması olan iş tanımları ve iş süreçlerinin tamamının hazırlanmadığı, hassas görevlerin tanımlanmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

İç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin usul ve esaslara göre harcama birimlerinde ve mali hizmetler biriminde yapılması gereken ön mali kontrol yapılmamakta, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak etkin bir yönetim bilgi sistemi bulunmamaktadır.

Üç adet iç denetçi kadrosu bulunan Bandırma Belediyesinde iç denetçi çalışmamaktadır. Bu nedenden dolayı belediyede iç denetim birimi kurulmamış ve iç denetim faaliyetleri yapılmamaktadır.

Yukarıda belirtilen gelişmeler kontrol faaliyetlerine yönelik uygun bir yönetim çerçevesi sağlamakla beraber bu çerçeveyi destekleyecek unsurların da hayata geçirilmesi önemlidir. Bu bağlamda;

- Kurumun tüm birimlerinde iş tanımlarının yapılarak iş akış şemalarının çıkarılması,

- İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında öngörülen eylemlerin takip edilmesi,

- İç kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun oluşturularak üst yöneticiye sunmak üzere iç kontrol sisteminin değerlendirmesini yapması,

- İç kontrol sisteminin önemli bir ayağı olan ön mali kontrol sisteminin mevzuata uygun olarak kurulması,

- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üreten ve analiz yapma imkânı sunan yönetim bilgi sisteminin etkinliğinin geliştirilmesi,

- İç denetçi ataması yapılarak iç denetim biriminin kurulması,

sistemin eksik kalan yönlerini tamamlayacaktır.

Kurum kültürünün, yıllardır süregelen alışkanlıkların değiştirilmesi ve mevzuatın öngördüğü yeni yönetim anlayışına uyum sağlama çalışmalarının zorluğu ortadadır. Ancak yasal zorunluluk olarak başlatılan bu çalışmaların gerçek yarar ve değerinin, daha iyi yönetimi sağlamaya verdikleri katkının görünürlüğü arttıkça anlaşılacağı düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Balıkesir Bandırma Belediyesinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Belediye Bünyesinde Faaliyet Gösteren Taş Ocağında Üretilen İlk Madde Ve Malzemelerin Doğrudan Giderleştirilmesi

Belediyenin Fen İşleri Müdürlüğü bünyesinde işletilen taş ocağında üretimi gerçekleştirilen ilk madde ve malzemelerin (agrega, kum ve çakıl vb.) doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabının niteliğini açıklayan 115'inci maddesinde;

"Bu hesap, kurumlarca satılmak, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tüketilecek veya paraya çevrilecek varlıkların izlenmesi için kullanılır.",

150-İlk Madde ve Malzeme Hesabının işleyişini açıklayan 116'ncı maddesinde;

"(1) İlk madde ve malzeme hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda

gösterilmiştir.

a) Borç

1) Satın alınan veya üretilen ilk madde ve malzemeler bir taraftan maliyet bedelleri ile bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

2) Bağış ve yardım şeklinde bedelsiz olarak edinilen stoklar tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

...

b) Alacak

1) Tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemeler bu hesaba alacak, 630-Giderler hesabına borç kaydedilir.

...” hükümleri yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, üretilen ilk madde ve malzemeler maliyet bedelleri ile 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmeli, bunlardan tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilenler veya kullanılanlar ise 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak, 630-Giderler hesabına borç kaydedilerek giderleştirilmelidir.

Yapılan incelemelerde, Fen İşleri Müdürlüğü bünyesinde üretimi gerçekleştirilen ve ihtiyaca göre genellikle asfalt yapımına ham madde olarak peyderpey tüketime sevk edilen 1.357.277,14 TL’lik ilk madde ve malzemenin (agrega, kum ve çakıl vb.) üretildiğinde 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmeyerek doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Tüketimi henüz gerçekleşmemiş ilk madde ve malzemelerin tüketilmediği halde doğrudan giderleştirilmesi fiili miktar ile kayıtlı miktar arasında tutarsızlığa sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz Fen İşleri Müdürlüğü bünyesinde işletilen taş ocağında üretilen ilk madde ve malzemenin (mıcır), ilgili müdürlüğünde hakkedişi düzenlendikten sonra Destek Hizmetleri Müdürlüğü Taşınır İşlem Fişi oluşturulacak olup, Muhasebe biriminde kayda alınırken ilk kaydı, açılmış olan (1501209020462 Mıcır Malzeme

Alımı) hesabında izlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip Fen İşleri Müdürlüğü bünyesinde işletilen taş ocağında üretilen ilk madde ve malzemenin (mıcır) açılan Mıcır Malzeme Alımı Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Bununla birlikte, gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler 2018 yılında Fen İşleri Müdürlüğü bünyesinde işletilen taş ocağında üretimi gerçekleştirilen ilk madde ve malzemelerin (agrega, kum ve çakıl vb.) maliyet bedelleri ile 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmeyerek doğrudan giderleştirilmesinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırı olduğuna yönelik değerlendirmelerimizi ortadan kaldırmamaktadır.

BULGU 2: İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının Kullanımının Hatalı Olması

Belediyenin ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerine ilişkin KDV'nin indirim konusu yapılamayacak olmasına rağmen, bunların 191-İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmek suretiyle indirim konusu yapıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Verginin konusunu teşkil eden işlemler" başlıklı 1'inci maddesinin birinci fıkrasının 3-g bendinde;

*"Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri…"*nin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanun'un "İndirilemeyecek katma değer vergisi" başlıklı 30'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde;

"Aşağıdaki vergiler mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez:

a) Vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası (...) ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisi…" denilmektedir.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin "1.B.2 Kamu kurum ve kuruluşları, dernek ve vakıflar ile mesleki kuruluşların vergilendirilmesi" başlıklı bölümünde;

"*3065 sayılı Kanunun (1/3-g) maddesinde sayılan; genel bütçeye dâhil idareler, özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar ile her türlü mesleki kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri vergiye tabi değildir…"* düzenlemesi yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının niteliğini açıklayan 153'üncü maddesinde;

"*(1) Bu hesap, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılır.*

(2) Mahalli idareler, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir." hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, belediyeler kuruluş amacına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili olan işlemler dolayısıyla yüklendikleri KDV'yi indirim konusu yapamayacaklardır. Buna göre indirim konusu yapılamayacak olan teslim ve hizmetlere ilişkin KDV tutarları doğrudan giderleştirilmeli ya da ilgili malın maliyetine eklenerek aktifleştirilmelidir.

Yapılan incelemelerde; Belediyenin ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amacına uygun çöp toplama ve bordür taşı döşenmesi işlerine ait 2.458.746,50 TL'lik alımlarının indirim konusu yapıldığı tespit edilmiştir.

Buna göre,

1. 191-İndirilecek KDV Hesabına 2.458.746,50 TL hatalı kayıt yapılarak ay sonlarında 191-İndirilecek KDV Hesabı ile 391-Hesaplanan KDV Hesabının mahsup edilmesi sonucu

www.balioglu.net

190-Devreden KDV Hesabının bilançoda olması gerekenden yüksek tutarlarda yer almasına,

2. Çöp toplama işi hakedişlerinde 630-Giderler Hesabına kaydedilmesi gereken tutarın 191-İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmesi neticesinde, 630-Giderler Hesabının olması gerekenden 1.497.705,16 TL daha düşük gözükmesine,

3. Muhtelif sokak ve caddelere bordür taşı döşenmesi işi hakedişlerinde 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ve geçici kabulü yapıldıktan sonra ilgili maddi duran varlık hesaplarına kaydedilmesi gereken 961.041,34 TL'lik tutarın 191-İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmesi neticesinde, 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunun olması gerekenden 961.041,34 TL daha düşük gözükmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz ödeme evrakları üzerinde yapılan incelemelerde Belediyenin ticari, sinai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amacına uygun çöp toplama ve bordür taşı döşenmesi işlerine ait alımların indirim konusu yapılmasına ilişkin olarak,

Belediyelerin çöp toplama ile yol ve parke yapılması işleri asli ve doğal işleri gibi görülse de, Belediyeler 2011 yılı itibariyle düzenlenen yasalar çerçevesinde çöp toplama ve nakil işlemlerinden yapılan işin maliyeti çıkarılarak katı atık bedeli almaktadır. Katı atıklar paydaşlardan alınırken KDV de yansıtılmaktadır. Bu nedenle Çöp toplama işi belediyemizin ticari ve mesleki bir işi gibi görülerek KDV indirim konusu yapılmıştır.

Belediyelerin başlıca asli görevlerinden olan yol ve kaldırım işlerinde aynı şekilde indirime konu olmuş ve yine yapılan inceleme ve değerlendirme neticesinde belediyelerin yol yapım faaliyetlerinden de 2464 sayılı kanun çerçevesinde yol harcamalarınca katılma paylarını alabildikleri ve bu işten gelir elde etmeleri neticesinde yol yapım ve bordür döşemesi işine ait ödemeler KDV indirimi konusu yapılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında çöp toplama ve nakil işlemleri dolayısıyla katlanılan maliyetler karşılığında katı atık bedeli ile birlikte KDV tahsil edildiği, yol yapım faaliyetlerinden ise 2464 sayılı Kanun çerçevesinde yol harcamalarınca katılma payı alındığı ve bu işlerden gelir elde edilmesi neticesinde bulgu konusu edilen hizmetlere ilişkin KDV'nin indirim konusu yapıldığı ifade edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde;

www.balioglu.net

"Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi ***kentsel alt yapı****; coğrafî ve kent bilgi sistemleri;* ***çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık****; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır…"* denilmektedir.

Mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere; kentsel altyapı, çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık hizmetlerini yapmak veya yaptırmak Belediyelerin görev ve sorumluluğundadır. Bu hizmetlerin Belediyelerin asli görev ve sorumluluklarından olduğu açıktır. Belediyeler çöp toplama ve yol yapımına yönelik hizmetlerini yürütürken ticari bir saikle hareket etmemekte, Kanun'un kendilerine yüklediği, kuruluş amaçlarına uygun faaliyetleri yerine getirmektedir. Çöp toplama ve nakil işlemleri dolayısıyla Belediyenin katlandığı maliyetler karşılığında katı atık bedeli ile birlikte KDV tahsil edilmesi ve yol yapım faaliyetlerinden 2464 sayılı Kanun çerçevesinde yol harcamalarınca katılma payı alınması, söz konusu faaliyetlerin ticari faaliyet olduğu anlamına gelmemektedir.

Gerek 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun ilgili hükümleri gerekse de Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin "B. Verginin konusu ile ilgili çeşitli hususlar" başlıklı bölümünün "Kamu kurum ve kuruluşları, dernek ve vakıflar ile mesleki kuruluşların vergilendirilmesi" başlıklı 2'nci maddesinde belediyelerin vergilendirilmesine ilişkin olarak "*…ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri vergiye tabi değildir…"* hükmü gereği, belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun ticari niteliği bulunmayan faaliyetlerinin verginin konusuna dâhil edilmemesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 2018 yılı Bilançosu ve Faaliyet Sonuçları Tablosunun bulguda konu edilen hesaplar itibariyle hatalı bilgi sunuyor olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

Bandırma Belediyesi 2018 yılı kesin mizan kayıtlarının incelenmesi neticesinde, İller Bankası Anonim Şirketi sermayesine iştirak edilen tutarların takip edildiği 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile mevcut ortaklık payı tutarlarının uyuşmadığı tespit edilmiştir.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un "Ortaklık yapısı ve sermaye" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"(1)Bankanın ortakları il özel idareleri ve belediyelerdir.

(2)Bankanın sermayesi 9.000.000.000 (dokuz milyar) Türk Lirasıdır. Bu sermaye Cumhurbaşkanı kararı ile beş katına kadar artırılabilir.

3)Sermaye tavanına ulaşıncaya kadar Bankanın ödenmiş sermayesine aşağıdaki kaynaklar eklenir:

a)2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre her ay Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarlar.

b)Bankanın vergi ve diğer yasal yükümlülükler düşüldükten sonraki yıllık safi kârından yüzde otuz oranında ayrılacak pay.

c)Diğer mevzuat hükümleri ile Banka sermayesine aktarılması uygun görülen paralar ile sermayeye eklenmek üzere yapılacak her türlü yardım ve bağışlar." denilmek suretiyle bankanın ortaklarının il özel idareleri ve belediyeler olduğu ve sermaye tavanına ulaşıncaya kadar söz konusu ortaklara dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık % 2 oranında kesilecek miktarların ödenmiş sermayesine ekleneceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğine ilişkin 178'inci maddesinde;

"Bu hesap, kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için

www.balioglu.net

kullanılır.",

"Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 179'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde;

"Mali kuruluşların gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değeri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mali kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımların bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mali kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir. Sermaye iştiraklerinin enflasyon düzeltmesi işlemine tabi tutulması sonucu ortaya çıkan değer artışları da ilgili mali kuruluşların kayıtlarına uygun olarak bu hesaba kaydedilir. Değerleme artışlarının birbirine uygun şekilde hesaplara yansıtılmasında ilgili mali kuruluşun enflasyon düzeltmesi işlemi sonucu ortaya çıkan yeni değerler esas alınır. Mali kuruluşlarca yapılan enflasyon düzeltmesi işlemlerine ilişkin belgeler kuruma gönderilir. Muhasebe birimi sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapar. Enflasyon düzeltmesi ve sermaye hareketlerine ilişkin belgelerin birer nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenir.",

"Hesabın işleyişi" başlıklı 180'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise;

"1 - Ödeneğine dayanılarak nakden verilen sermaye bir taraftan bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir…" denilmek suretiyle hesaba ilişkin işlemler ile hesaba hangi durumlarda borç kaydının yapılacağı düzenlenmiştir.

İller Bankası Belediye Bilgi ve Veri Bankası sisteminden alınan ve Bandırma Belediyesinin sermaye iştiraklerini gösteren dokümanlar incelendiğinde; Bandırma Belediyesi tarafından 01.01.2007-31.12.2018 tarihleri arasında İller Bankası sermayesine iştirak edilen toplam tutarın 9.294.248,82 TL olduğu ancak Bandırma Belediyesine ait yıl sonu mali tablolarda 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı bakiyesinin 4.634.447,51 TL olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, Bandırma Belediyesi tarafından İller Bankasının sermayesine iştirak edilen tutarların tamamının 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmemesi neticesinde bilançoda toplam 4.659.801,31 TL'lik hataya sebebiyet verildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz kayıtları geçmişe dönük olarak incelendiğinde

www.balioglu.net

'ortaklık payı' kesintisi İller Bankası hissemizden en son 2011 yılı Temmuz ayında kesilmiş ve muhasebe kayıtlarımıza işlendiği görülmüş olup bu tarihten sonra hiçbir kesinti yapılmamıştır.

Kesinti yapılmadığı için 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kayıt yapılmamıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında ortaklık payı kesintisinin İller Bankası hissesinden en son 2011 yılı Temmuz ayında kesilmiş olduğunu belirtilmiş ise de; İller Bankası Belediye Bilgi ve Veri Bankası sisteminden alınan ve Bandırma Belediyesinin sermaye iştiraklerini gösteren dokümanlar incelendiğinde, Bandırma Belediyesi tarafından 01.01.2007-31.12.2018 tarihleri arasında İller Bankası sermayesine iştirak edilen toplam tutarın 9.294.248,82 TL olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla kamu idaresi cevabı bulgu konusunu karşılamamaktadır.

2018 yılı Bilançosunun bulguda konu edilen hesap itibariyle hatalı bilgi sunuyor olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması

İdarenin 2018 yılı taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde tamamlanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir

Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde;

"(1) Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.

(2) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler

ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır…"

"Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde:

"(1) Kamu idareleri;

a) *Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar " başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki 'Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda,*

b) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 3'teki 'Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının "Orta Malları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki 'Orta Malları Formu'nda,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki 'Genel Hizmet Alanları Formu'nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda" yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3) İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçüm toplamları belirtilir." hükümlerine yer verilmiştir.

Yönetmelikte belirtilen şekliyle kayıt işlemleri yapılırken kullanılacak kayıt formlarının örnekleri de mevzuat ekinde yer almış ve geçici 1'inci maddede tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; tapuda kayıtlı olan

www.balioglu.net

taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca belediye taşınmazlarının söz konusu yönetmelik ekindeki formlarda yer alan bilgileri içerecek şekilde kaydının tutulması, bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların son haliyle mali tablolarda yer alan ilgili hesaplarda gösterilmesi gerekmektedir.

İdarenin 2018 yılı taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde, Belediyenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların emlak vergi değerleri ile kayıt altına alındığı, taşınmazların 31.12.2017 tarihine kadar maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden kayıt altına alınması gerekirken böyle bir çalışmanın yapılmadığı, taşınmaz form ve icmal cetvellerinin düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak kurum adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e uygun olarak maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmesi, taşınmaz form ve icmal cetvellerinin düzenlenmesi sağlanmalıdır. Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların son haliyle mali tablolarda yer alan ilgili hesaplarda gösterilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizde taşınmaz kayıt işlemlerinin tamamlanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip taşınmaz kayıt işlemlerinin mevzuata uygun şekilde tamamlanacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber kurum adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e uygun olarak maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmemesi kurumun mali tablolarında "Maddi Duran Varlıklar" hesap gurubunun doğruluğu ve güvenirliliğini olumsuz etkilemektedir.

Söz konusu husus 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer almaktadır.

BULGU 5: Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Belediyenin mülkiyetinde olmakla birlikte diğer kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazlar ile belediyeye tahsis edilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250-Arazi ve Arsalar Hesabı "Hesabın İşleyişi" başlıklı 189'uncu maddesinde;

"Arazi ve arsalar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

...

5) Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.

6) Tahsis edilen arazi ve arsalardan tahsisi kaldırılanlar maliki kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

...

5) Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir.

6) Tahsisli kullanılan arazi ve arsalardan tahsisi kaldırılanlar tahsisli kullanan kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir." denilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü uyarınca kamu idarelerinin hem diğer kamu idarelerine tahsis ettikleri taşınmazları, hem de kendilerine tahsis edilen taşınmazları yardımcı hesaplar itibarıyla ilgili varlık hesaplarında muhasebeleştirmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Belediyenin İlçe Jandarma Komutanlığına tahsis ettiği taşınmazı ile belediyeye tahsis edilen General Balcı Çamlığının kayıtlı değeri üzerinden muhasebe kayıtlarına kaydedilmesi gerekirken kaydedilmediği görülmüştür.

Sonuç itibariyle, belediye tarafından diğer kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazlar ile belediyeye tahsis edilen taşınmazların mülkiyet ve kullanım durumlarına ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Müdürlükler arası koordine sağlanarak uyarı doğrultusunda işlem yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip tahsisli taşınmazların mevzuata uygun şekilde kayıt edileceği ifade edilmiştir.

İdare taşınmazlarının tahsise konu olması durumunda Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Muhasebe kaydının yapılmaması sonucu mali tablolarda 250-Arazi ve Arsalar Hesabının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

www.balioglu.net

BULGU 6: Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

Belediyenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların satışında, taşınmazların kayıtlı değeri yerine satış bedeli üzerinden kayıtlardan çıkıldığı ve satış bedeli ile kayıtlı değer arasındaki olumlu farkın 600-Gelirler Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250-Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişini açıklayan 189'uncu maddesinde;

"(1) Arazi ve arsalar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Bütçeye gider kaydedilmek suretiyle edinilen arsa ve araziler, maliyet bedeli üzerinden bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaplara, ödenmesi gereken tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

...

b) Alacak

1) Satılan arsa ve arazilerin, bir taraftan kayıtlı değeri bu hesaba, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu fark 600-Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz fark 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

…" denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, satılan arsa ve arazilerin kayıtlı değeri 250-Arazi ve Arsalar Hesabının alacağından düşülmeli, satış bedeli ile kayıtlı değer arasındaki olumlu fark ise 600-Gelirler Hesabına kaydedilmelidir.

Emlak ve İstimlak Müdürlüğünden alınan verilere göre 2018 yılı içerisinde, kayıtlı değeri 2.297.268,29 TL olan 38 adet taşınmazın 22.870.716,40 TL'ye satıldığı, satış işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde taşınmazların kayıtlı değeri yerine toplam satış bedeli üzerinden 250-Arazi ve Arsalar Hesabından çıkış yapıldığı, dolayısıyla taşınmazların kayıtlı değeri ile toplam satış bedeli arasındaki 20.573.448,11 TL olumlu farkın 600-Gelirler Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

250-Arazi ve Arsalar Hesabından 20.573.448,11 TL fazla çıkış yapılması ve 600-Gelirler Hesabına 20.573.448,11 TL eksik kayıt yapılması; Faaliyet Sonuçları Tablosunda yer alan olumsuz faaliyet sonucunun olması gerekenden daha yüksek çıkmasına, bu nedenle de 2018 yılı Bilançosunda 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının olması gerekenden daha yüksek görünmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Müdürlükler arası koordine sağlanarak uyarı doğrultusunda işlem yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip satışı yapılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılacağı, satış bedeli ile kayıtlı değer arasındaki olumlu farkın 600-Gelirler Hesabına kaydedileceği ifade edilmiştir.

Bununla beraber gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler tarafımızca görüş verilen mali tablolardaki hatayı ortadan kaldırmayacağından, 2018 yılı Bilançosu ve Faaliyet Sonuçları Tablosunun bulguda konu edilen hesaplar itibariyle hatalı bilgi sunuyor olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 7: Belediye Tarafından Yap İşlet Devret Kapsamında Yaptırılan Maddi Duran Varlıkların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

İdare tarafından yap-işlet-devret sözleşmesi çerçevesinde yaptırılan maddi duran varlıkların muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 256-Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabının niteliğini açıklayan 200'üncü maddesinde;

"(1) Hizmet imtiyaz varlıkları hesabı, hizmet imtiyaz sözleşmesine konu maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.",

"Hesabın İşleyişi" başlıklı 201'inci maddesinde;

"(1) Hizmet imtiyaz varlıkları hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Mahalli idarelere ait maddi duran varlıklardan hizmet imtiyaz sözleşmesine konu edilenler işletme süresinin başladığı tarihte bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak kaydedilir. Diğer taraftan, ayrılmış amortisman tutarları 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç ve alacak kaydedilir.

2) İşletmeciye ait olan maddi duran varlıklardan hizmet imtiyaz sözleşmesine konu edilenler işletme süresinin başladığı tarihte bu hesaba borç, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 480- Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

3) Hizmet imtiyaz varlıkları hesabında kayıtlı tutarların yılsonunda enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucu varlığın değerinde ortaya çıkan artışlar bu hesaba borç, 698-Enflasyon Düzeltmesi Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Hizmet imtiyaz sözleşmesi sona erdiğinde hizmet imtiyaz varlıkları kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir. Diğer taraftan,

www.balioglu.net

ayrılmış amortisman tutarları 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç ve alacak kaydedilir." denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre; yap-işlet-devret modeli kapsamında hizmet imtiyaz sözleşmesi ile yapılan maddi duran varlıkların sözleşme süresince 256-Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabına, bu maddi duran varlıklara ait amortismanların da 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmesi gerekir. Bu kapsamdaki duran varlıkların işletme süresinin başladığı tarihte ise 380/480-Gelecek Aylara/Yıllara Ait Gelirler Hesaplarının kullanılması gerekir. Hizmet imtiyaz sözleşmesi sona erdiğinde, yap-işlet-devret modeli ile inşa edilen yapılar kayıtlı değerleri üzerinden ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmalıdır.

Bandırma Belediyesi tarafından yap-işlet-devret modeli ile yaptırılan; … … Alışveriş Merkezi ve P… P… Hotel'in muhasebe kayıtlarında takip edilmediği görülmüştür. Yap işlet devret modeli kapsamında yaptırılan maddi duran varlıkların değer tespiti yapılarak muhasebe kayıtlarına alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Müdürlükler arası koordine sağlanarak uyarı doğrultusunda işlem yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip yap işlet devret modeli kapsamında yaptırılan maddi duran varlıkların değer tespitinin yapılarak muhasebeleştirileceği ifade edilmiştir.

Bununla beraber gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler tarafımızca görüş verilen mali tablolardaki hatayı ortadan kaldırmayacağından, 2018 yılı Bilançosunun bulguda konu edilen hesaplar itibariyle hatalı bilgi sunuyor olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir

BULGU 8: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenen ve Geçici Kabulleri Yapılan İşlerin İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılmaması

258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında kayıtlı olan tutarlardan geçici kabulü yapılanların ilgili varlık hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliğini açıklayan 204'üncü maddesinde;

"Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme

www.balioglu.net

ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır.",

258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının işleyişini açıklayan 205'inci maddesinde;

"(1) Yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

...

b) Alacak

1) Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir.

..." hükümleri yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, yeni bir yatırıma başladıktan sonra ilk hakedişten başlamak üzere söz konusu yatırıma ait hakediş tutarları 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedilmeli, ilgili yatırımın tamamlanıp geçici kabulünün yapılması ile birlikte ise 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının alacağına kayıt yapılarak Hesaptan çıkarılmalıdır.

Yapılan incelemelerde, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen 42.213.928,52 TL'lik tutarın ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 6:Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı

A) Geçici Mizan Borç Kalanı Tutarı	48.017.636,79 TL
B) Devam Eden Yatırımların Tutarı	5.803.708,27 TL
C) Fark	42.213.928,52 TL

Tamamlanan yatırımların ilgili varlık hesaplarına alınmaması sonucu bilançoda 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 42.213.928,52 TL tutarında fazla, ilgili maddi duran varlık hesapları ise bu tutar kadar eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılan yatırımlar tamamlanıp geçici kabulü yapıldığında ilgili müdürlüğe gerekli hesap aktarımlarının yapılması için bildirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip yapılan yatırımların geçici kabulü yapıldığında ilgili varlık hesaplarına aktarımların yapılacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler tarafımızca görüş verilen mali tablolardaki hatayı ortadan kaldırmayacağından, 2018 yılı Bilançosunun bulguda konu edilen hesaplar itibariyle hatalı bilgi sunuyor olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kasa Hesabının Kullanılmaması

Kasa işlemleri ile ilgili muhasebe işlemlerinin incelenmesi neticesinde günlük kasa tahsilat toplamlarının 100-Kasa Hesabı yerine 102-Bankalar Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 100-Kasa Hesabının niteliğini açıklayan 49'uncu maddesinde;

"(1) Bu hesap, muhasebe birimleri veznelerince kanuni dolaşım niteliğine sahip ulusal paraların alınması, verilmesi ve saklanmasına ilişkin işlemlerin izlenmesi için kullanılır."

"Hesabın işleyişi" başlıklı 51'inci maddesinde;

a) Borç

1) Kasaya yatırılan tutarlar bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

...

b) Alacak

1) Kasadan yapılan ödemeler bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilir.

...

3) Kasa varlığından bankaya yatırılmak üzere gönderilen tutarlar bu hesaba alacak, 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına borç kaydedilir." denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre muhasebe veznelerince gün içinde toplanan kanuni dolaşım niteliğine sahip ulusal paraların 100-Kasa Hesabı kullanılarak muhasebe kayıtlarına alınması gerekir. Ancak Bandırma Belediyesi tarafından gün sonunda yapılan muhasebe işlemleri incelendiğinde, muhasebe birimi veznelerince tahsil edilen tutarların 100-Kasa Hesabı kullanılmadan direkt 102-Bankalar Hesabına kayıt edildiği görülmüştür.

Sonuç itibariyle, muhasebe birimi vezneleri aracılığı ile tahsil edilen paraların 100-Kasa Hesabına kaydedilmesi gerekirken 102-Bankalar Hesabına direkt kaydedilmesi mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2019 yılından itibaren muhasebe kayıtlarımızda günlük kasa tahsilatları toplamı 100-Kasa Hesabında gösterilmektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 100-Kasa Hesabının 2019 yılı itibarıyla Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun bir şekilde kullanılacağı belirtilmiştir.

Bununla beraber muhasebe birimi vezneleri aracılığı ile tahsil edilen paraların 100-Kasa Hesabına kaydedilmesi gerekirken 102-Bankalar Hesabına direkt kaydedilmesinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırılık teşkil ettiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediyenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi *"Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi"* şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde;

"(1) Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins

tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan Yönetmelik hükümleri gereği, kamu idarelerinin; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların, mevcut kullanım şekilleri ile tapuda kayıtlı bilgilerinin farklı olması halinde, tapu kayıtlarının taşınmazların mevcut kullanım şekilleri esas alınarak düzeltilmesi gerekmektedir.

Belediyeye ait bulunan taşınmazların cins tashihlerin yapılmamış olması mali tablolara etkisi bakımından bilançoda maddi duran varlıkları içerisinde yer alan 250-Arazi ve Arsalar, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ve 252-Binalar Hesaplarının kayıt ve tutar olarak hatalı görünmelerine neden olmaktadır. Bulguya 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verildiği ancak söz konusu mevzuata aykırılık hususunun 2018 yılında da devam ettiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizde taşınmazların cins tashihleri ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip taşınmaz cins tashihlerinin mevzuata uygun şekilde tamamlanacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber taşınmaz cins tashihlerinin 2018 yılı içinde tamamlanamamasının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine aykırılık teşkil ettiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmekte olup bu husus 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer almaktadır.

BULGU 3: Asgari Ücret Destek Tutarlarının Hazineye Gönderilmemesi

Kurum tarafından yüklenicilere yapılan hakediş ödemelerinden kesilen asgari ücret destek tutarlarının, genel bütçeye gelir kaydedilmesini sağlamak üzere İlçe Mal Müdürlüğü hesabına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na 21.03.2018 tarihinde eklenen ve 01.01.2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe konulan geçici 75'inci

maddesinde;

"Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2017 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı Bakanlar Kurulunca belirlenen tutar ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2018 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2018 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2018 yılı Ocak ila Eylül ayları/dönemleri için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır…" denilmektedir.

www.balioglu.net

20.06.2018 tarih ve 30454 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 09.04.2018 tarihli ve 2018/11668 sayılı Bakanlar Kurulu kararında, 2018 yılı için sağlanacak olan asgari ücret destek tutarı esas gün sayısının tespitinde dikkate alınacak prime esas günlük kazanç tutarını 120 TL, aynı fıkra uyarınca desteğe esas günlük tutarı ise 3,33 TL olarak tespit edilmiştir.

Diğer taraftan Geçici 75'inci maddenin devamında, "*4734 sayılı Kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir*" ifadesi yer almaktadır.

Söz konusu hususla ilgili Sosyal Güvenlik Kurumunca yayımlanan 2018/20 sayılı "Asgari Ücret Desteği" konulu Genelge'nin "İhale Makamlarınca Destekten Yaralanan İşverenlerin Hak edişlerinden Yapılacak Kesintilere İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrasında;

"*Asgari ücret desteğine ilişkin olarak daha önce yayımlanan genelgelerde hakedişten kesilen tutarlar veya emanete alınan tutarların, "İdarelerce e-borç sorgulama" ekranından*

görüntülenerek destek tutarının kesinleşmesinden sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerinin ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılması, emanete alınan tutarların yararlanılan asgari ücret destek tutarlarından fazla olması halinde bu tutarların idarelerce işverenlerin varsa borçlarına mahsup edileceği, borcunun bulunmadığının anlaşılması durumunda ise işverenlere iade edileceği açıklanmış bulunmaktadır..." denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri doğrultusunda, hak edişlerden kesinti yapılarak emanet hesaplara alınan 2018 yılsonu itibariyle toplam 749.132,41 TL'lik tutarın İlçe Mal Müdürlüğü hesabına aktarılması için gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Bu durumun mevcudiyeti, Kurum mali tablolarında 333-Emanetler Hesabının 749.132,41 TL fazla gözükmesine sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizde hizmet alımı çerçevesinde ihale edilerek işçi çalıştırılmasına dayalı işlerde işverenlerin hakedişlerinden kesilen ve emanet hesaplarımızda yer alan tutarlar, ilgili genelge çerçevesinde SGK ve İlçe Mal Müdürlüğü ile irtibat kurularak hesaplarına aktarılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip Belediye tarafından yüklenicilere yapılan hakediş ödemelerinden kesilen asgari ücret destek tutarlarının, genel bütçeye gelir kaydedilmesini sağlamak üzere İlçe Mal Müdürlüğü hesabına aktarılacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler tarafımızca görüş verilen mali tablolardaki hatayı ortadan kaldırmayacağından, 2018 yılı Bilançosunun bulguda konu edilen hesap itibariyle hatalı bilgi sunuyor olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 4: Otopark Hesaplarında Toplanan Meblağların Nemalandırılmaması ve Süresi İçinde Büyükşehir Belediyesi Hesaplarına Aktarılmaması

Bandırma Belediyesi tarafından tahsil edilen otopark bedellerinin otopark yönetmeliğine aykırı olarak Büyükşehir Belediyesine gönderilmeyip emanet hesaplarda bekletildiği ve hesaptaki meblağlara faiz uygulanmadığı tespit edilmiştir.

3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak Otopark Yönetmeliği hazırlanmıştır.

www.balioglu.net

Otopark Yönetmeliği'nin "Otopark bedelinin tespit, tahakkuk ve tahsili" başlıklı 12'nci maddesinde;

"...

(4) Otopark bedelleri kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılır. Bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranı uygulanır.

(5) 5216 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılır.

(6) İlçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağı, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparkları için kullanılır..." denilmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Belediyeler arası hizmet ilişkileri ve koordinasyon" başlıklı 27'nci maddesinin sekizinci fıkrasında;

"İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler tahsil tarihinden itibaren kırkbeş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılır. Büyükşehir belediyeleri bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanır. Bu gelirler bu fıkrada belirtilen amaç dışında kullanılamaz." denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükmüne göre, imar mevzuatı uyarınca Büyükşehir Belediyesi olan yerlerdeki ilçe belediyelerinin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirleri tahsil tarihinden itibaren 45 gün içinde büyükşehir belediyesine aktarmaları gerekmektedir. Ayrıca otopark hesabında toplanan meblağlara yasaların öngördüğü faiz oranı ile nemalandırılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, 2018 yılı için Bandırma Belediyesi tarafından tahsil edilen toplam 1.240.785,93 TL otopark bedelinin Büyükşehir Belediyesine gönderilmeyip 333-Emanetler Hesabında bekletildiği ve yasaların öngördüğü faiz oranı ile nemalandırılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca Büyükşehir Belediyesinin otopark hizmetleriyle ilgili yükümlülüklerini yerine getirmediği ve Bandırma Belediyesine gönderilmesi gereken çeşitli payların gönderilmemesi neticesinde otopark bedellerinin Büyükşehir Belediyesine

www.balioglu.net

gönderilmediği ifade edilmiştir. 2019 yılında Büyükşehir Belediyesi ile mahsuplaşma yoluna gidilerek, her iki Belediyenin birbirlerinden olan alacaklarının mahsup edileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019 yılında Büyükşehir Belediyesi ile mahsuplaşma yoluna gidilerek her iki Belediyenin birbirlerinden olan alacaklarının mahsubunun yapılacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler tarafımızca görüş verilen mali tablolardaki hatayı ortadan kaldırmayacağından, 2018 yılı Bilançosunun bulguda konu edilen hesap itibariyle hatalı bilgi sunuyor olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 5: Belediye Tarafından Tahsil Edilen Damga Vergilerinin Gelir Olarak Kaydedilmesi

Bandırma Belediyesi tarafından hakediş ödemelerinden kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilen damga vergilerinin, Bandırma Vergi Dairesi Müdürlüğü hesabına gönderilmesi gerekirken gelir olarak kaydedildiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun "İstihkaktan kesinti şekliyle ödemelerde ödeme zamanı" başlıklı 23'üncü maddesinde;

"Genel bütçeli daireler dışında kalan ve istihkaktan kesinti yapmak durumunda bulunan daire ve müesseseler tarafından bir ay içinde kesilen Damga Vergisi, ertesi ayın 20 nci günü akşamına kadar ödemenin yapıldığı yer vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve 26 ncı günü akşamına kadar yatırılır." denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmüne göre, genel bütçeli daireler dışında kalan daire ve müesseseler tarafından bir ay içinde hakedişlerden kesilen damga vergileri ertesi ayın 20'nci günü akşamına kadar ödemenin yapıldığı yer vergi dairesine beyanname ile bildirilir ve 26'ncı günü akşamına kadar yatırılması gerekir.

Ancak belediye tarafından damga vergisi mükelleflerinden kesilerek 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına kaydedilen toplam 110.446,59 TL damga vergisinin, ilgili vergi dairesi hesabına yatırılmak yerine gelir olarak kaydedildiği tespit edilmiştir.

Sonuç itibariyle, ilgili vergi dairesi hesabına gönderilmesi gereken damga vergilerinin bütçeye gelir olarak kaydedilmesi 2018 yılı 800-Bütçe Gelirleri Hesabı ile 600-Gelirler

Hesabının 110.446,59 TL fazla gözükmesine sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, beyanname dönemi dışında tahakkuk eden damga vergilerinin emanet hesaplarına kaydedildiği, kaydedilen tutarlar için vergi dairesine ek beyanname verilmediği, emanet hesaplarında biriken damga vergilerinin yılsonunda belediye bütçesine gelir olarak kaydedildiği ve bu hususa 2019 yılında dikkat edilerek vergi dairesine ödeme yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip tahsil edilen damga vergilerinin 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na uygun bir şekilde ilgili vergi dairesine ödenmesi için gereken dikkat ve özenin gösterileceği belirtilmiştir.

Bununla beraber gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler tarafımızca görüş verilen mali tablolardaki hatayı ortadan kaldırmayacağından, 2018 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu ile Bütçe Hesaplarında hatalı bilgi sunulduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

Kurum tarafından ödenen Kalkınma Ajansları Payı ödemelerinin 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363-Kamu İdareleri Payları Hesabının niteliğini açıklayan 276'ncı maddesinde;

"Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır.",

"Hesabın işleyişini" düzenleyen 277'nci maddesinde ise;

"Kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir." hükümleri yer almaktadır.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre; 363-Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun gereği hesaplanan ve genel bütçe vergi gelirlerinden Bandırma Belediyesine aktarılan paydan düşülen toplam 364.713,92 TL Kalkınma Ajansı Payının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği görülmüştür. Ayrıca belirtilen tutar ile ilgili sene başında herhangi bir tahakkuk kaydının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç itibariyle, Kalkınma Ajansı Payının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmeyerek doğrudan giderleştirilmesinde mevzuata uygunluk bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Kalkınma Ajansına ait paylar bütçe yılında öğrenilip bütçeye tahakkuk kaydı yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip Belediye tarafından ödenecek Kalkınma Ajansı Payına ait işlemlerin, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun bir şekilde muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Bununla beraber, 2018 yılında 363-Kamu İdareleri Payı Hesabının kullanılmaması Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 7: Belediyece Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisinden Büyükşehir Belediyesine Gönderilmesi Gereken Payların Gönderilmemesi

Bandırma Belediyesi tarafından iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalardan tahsil edilen çevre temizlik vergisi paylarının Büyükşehir Belediyesine gönderilmediği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinde;

"...

Su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisi ise 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edilir.

...

İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir.

Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dâhilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. Tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisini ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyük şehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktarır. Büyük şehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisi aynı esaslar çerçevesinde büyük şehir belediyelerine aktarılır.

Tahsil ettiği vergiyi veya gecikme zammını yukarıda belirtilen süre içinde ilgili belediyeye yatırmayan idarelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir..." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, ilçe belediyelerinin, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalardan tahsil ettikleri çevre temizlik vergisi ve gecikme zammı toplamının yüzde yirmisini bir bildirim ile ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar büyükşehir belediyesine bildirmesi ve aynı süre içinde ödemesi gerekmektedir. Tahsil ettikleri vergiyi veya gecikme zammını bu süre içinde yatırmayan belediyelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı uygulanarak

www.balioglu.net

tahsil edilir.

Yapılan incelemelerde, Bandırma Belediyesi tarafından 2018 yılı içerisinde 565.094,81 TL çevre temizlik vergisi tahsil edildiği, ancak tahsilatı yapılan bu çevre temizlik vergisinden Balıkesir Büyükşehir Belediyesine % 20'lik payın gönderilmediği görülmüştür.

Büyükşehir Belediyesine gönderilmesi gereken toplam 113.018,96 TL (565.094,81*%20) çevre temizlik vergisi payının kurumun kendi geliriymiş gibi kaydedilmesi nedeniyle idarenin mali tablolarında 600-Gelirler Hesabı ve 800-Bütçe Gelirleri Hesabının 113.018,96 TL fazla olmasına sebep olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, Büyükşehir Belediyesi tarafından Bandırma Belediyesine gönderilmesi gereken çeşitli payların gönderilmemesi neticesinde Büyükşehir Belediyesine gönderilmesi gereken payların gönderilmediği ifade edilmiştir. 2019 yılında Büyükşehir Belediyesi ile mahsuplaşma yoluna gidilerek, her iki Belediyenin birbirlerinden olan alacaklarının mahsup edileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019 yılında Büyükşehir Belediyesi ile mahsuplaşma yoluna gidilerek her iki Belediyenin birbirlerinden olan alacaklarının mahsubunun yapılacağı bildirilmiştir.

Bununla beraber gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler tarafımızca görüş verilen mali tablolardaki hatayı ortadan kaldırmayacağından, 2018 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu ile Bütçe Hesaplarında hatalı bilgi sunulduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 8: Tahakkuk Eden Vadeli Mevduat Faizinin Eksik Kaydedilmesi

Bandırma Belediyesine ait vadeli mevduat hesapları için tahakkuk eden faizin 600-Gelirler Hesabına net olarak kayıt edildiği, bankaca faiz geliri üzerinden yapılan stopajın muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel muhasebe kavramları ve ilkeleri ile genel yönetim muhasebe standartları, kuralları ve uygulanması" başlıklı 42'nci maddesinde Kurumların muhasebesinin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin ikinci bölümündeki bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütüleceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin ikinci bölümünde yer alan 6'ncı maddesinde Faaliyet Sonuçları Tablosunun ilkeleri düzenlenmiştir. İlgili maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde, "*Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir-gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur."* denilmektedir. Aynı Yönetmelik'in "Gayri Safilik İlkesi" başlıklı 39'uncu maddesine göre; gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği belirtilmiştir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 600-Gelirler hesabının niteliğini açıklayan 368'inci maddesinde; bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk eden her türlü gelirin bu hesapta izlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102-Banka Hesabının işleyişinin anlatıldığı 57'nci maddesinde; idarenin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarlarının bu hesaba, tevkifat tutarlarının ise 630-Giderler Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Muhasebe verileri üzerinde yapılan incelemede; faaliyet dönemi içinde toplam 1.294.135,04 TL mevduat faiz geliri elde edildiği ancak bu gelire ilişkin %15 gelir vergisi stopajı düşülerek 1.100.014,78 TL net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan brüt tutar üzerinden 600.05.01.09.03 Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi şeklinde yapılan hatalı muhasebeleştirme dolayısıyla 2018 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600.05.01.09.03 kodunda izlenen mevduat faizleri ve 630.03.04.03.01 kodunda izlenen vergi ödemeleri ve benzeri giderler 194.120.26 TL eksik tutarla gösterilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mevduat faizlerinin tahakkuklaştırılmasında belirtilen usul ve esaslara uyulacak. Stopaj ve diğer kesinti giderleri bu usule göre kayıt yapılarak takip edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip tahakkuk eden vadeli mevduat faizinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun bir şekilde muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Bununla beraber gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler tarafımızca görüş verilen mali tablolardaki hatayı ortadan kaldırmayacağından, 2018 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunun bulguda konu edilen hesaplar itibariyle hatalı bilgi sunuyor olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 9: Kiraya Verilen veya İrtifak Hakkı Tesis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Bandırma Belediyesinin 2018 Yılı Kesin Mizan Cetvelinin incelenmesi neticesinde, kiraya verilen taşınmazların ve tesisi yapılan irtifak haklarının Mahalli İdareler Detay Hesap Planının 990.10 yardımcı hesap kodlu Kiraya Verilenler ve 990.11 yardımcı hesap kodlu İrtifak Hakkı Tesis Edilenler Hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı" başlıklı 475'inci maddesinde;

"Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır.",

"Hesabın işleyişi" başlıklı 476'ncı maddesinde;

"(1) Kiraya verilen duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir.",

"999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı" başlıklı 477'nci maddesinde;

"Bu hesaba diğer nazım hesaplar hesap grubunda yer alan hesaplara yazılan tutarlar kaydedilir." denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yukarıda belirtildiği haliyle düzenlenen 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı, Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri şeklinde yer almaktadır.

Mali tablo kullanıcılarına doğru bilgi verilmesi amacıyla kiraya verilen veya irtifak hakkı tesis edilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri Hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmesi, kiraya verilen veya irtifak hakkı tesis edilen duran varlıklardan irtifak ve kira süresi sona erenlerin ise kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri Hesabına alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Müdürlükler arası koordine sağlanarak uyarı doğrultusunda işlem yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip müdürlükler arasında koordinasyon sağlanarak kiraya verilen taşınmazların Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun bir şekilde muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Bununla beraber gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler tarafımızca görüş verilen mali tablolardaki hatayı ortadan kaldırmayacağından, 2018 yılı Bilançosunda bilanço dip notu niteliğindeki ilgili nazım hesaplarının bulguda konu edilen hesaplar itibariyle hatalı bilgi sunuyor olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 10: Temel İhale Usulleriyle Yapılması Gereken İşlerin Doğrudan Temin Yöntemiyle Parçalara Bölünerek Yapılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen temel ihale usulleriyle yapılması gereken işlerin ihale konusu edilmeyerek parasal sınırların altında kalacak şekilde doğrudan teminle yapıldığı ve aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek benzer nitelikteki işlerin kısımlara bölündüğü görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinde;

www.balioglu.net

"Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir.

...

d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin on beş milyar (2018 yılı için bu tutar 67.613,00 TL olarak belirlenmiştir.), diğer idarelerin beş milyar Türk Lirasını (2018 yılı için bu tutar 22.524,00 TL olarak belirlenmiştir.) aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar.

..." denilmektedir.

Aynı Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir... Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

..." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, büyükşehir belediyesi sınırları dâhilindeki idarelerin 2018 yılı için 67.613,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları doğrudan temin yöntemiyle, bu tutar üzerindekiler ise temel ihale usullerinden olan açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usulleriyle karşılanmalıdır. Kanun'un doğrudan temine ilişkin 22/d maddesinden yararlanmak amacı ile ihtiyacın ve ihalenin bölünmesi, aynı Kanun'un 5'inci maddesinde yer alan temel ilkelere aykırı olacaktır.

Yapılan incelemelerde; ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen, aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek benzer nitelikteki işlerin kısımlara bölünerek doğrudan teminle yaptırıldığı tespit edilmiştir. Bu tür alımların eşik değerlerin altında kalmak amacıyla ihale

www.balioglu.net

konusu edilmeksizin kısımlara bölünmesi, rekabetin yeterince sağlanamamasına ve alım maliyetlerinin yüksek olmasına sebebiyet vermektedir.

Tablo 7: Doğrudan Teminle Yapılan Bazı İşler

Tarih	İşin Nevi	Tutar (TL)	Alımın Yapıldığı Firma
05.11.2018	Terziler Caddesi ve Kaşif Acar Caddesinde yağmursuyu hatları yapılması.	76.700,00	... Otelcilik San. ve Tic. A.Ş
12.11.2018	Kaşif Acar Caddesinde yağmur suyu boy menfezleri imalatı.	72.216,00	“ “
17.05.2018	Finişer ile muhtelif mahallelere asfalt dökülmesi.	51.653,60	… İnşaat Pet. San. ve Ltd. Şti.
21.05.2018	Finişer ile muhtelif mahallelere asfalt dökülmesi.	27.090,50	“ “
06.06.2018	Finişer ile muhtelif mahallelere asfalt dökülmesi.	63.720,00	“ “
14.09.2018	Finişer ile muhtelif mahallelere asfalt dökülmesi.	78.824,00	“ “
09.10.2018	Çınarlı Mahallesinde bulunan ibadethanenin dış kısmına perde duvar ve merdiven yapımı ve zemin tesviyesi, saha betonu, yağmur ızgarası için kalıp yapımı.	79.060,00	… İnş. ve Oto Tic.
24.10.2018	Çınarlı Mahallesinde bulunan ibadethanenin dış kısmına perde duvar yapımı.	79.060,00	“ “
13.12.2018	Çınarlı Mahallesinde bulunan ibadethanenin eksik perde duvarlarının yapımı ve muhtelif mahallelerin çeşitli inşaat işleri.	76.110,00	… Oto. İnş.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Özetle, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nda belirtilen temel ihale usulleriyle yapılması gereken işlerin acil ve mücbir sebepler dışında ihale konusu edilmeyerek parasal sınırların altında kalacak şekilde doğrudan teminle yapılmayacağı ve aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek benzer nitelikteki işlerin kısımlara bölünmeyeceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip Belediye tarafından aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek benzer nitelikteki işlerin

kısımlara bölünmeyerek 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen temel ihale usulleriyle yapılacağı belirtilmiştir.

Bununla birlikte, 2018 yılında aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek benzer nitelikteki işlerin kısımlara bölünerek doğrudan teminle yaptırılmasının mevzuata aykırı olduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 11: 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22'nci Maddelerine Göre Parasal Limitler Kapsamında Yapılan Alımlarda %10 Sınırının Takip Edilmemesi ve Bu Sınırın Aşılmasına Rağmen Kamu İhale Kurulundan Uygun Görüş Alınmaması

Mal alımları için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamaların, toplam ödeneklerin %10'unu aşıp aşmadığının takip edilmediği ve bu sınırın aşılmasına rağmen Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendinde;

"Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz." denilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin (21.1.1.1) numaralı maddesinde;

"4964 sayılı Kanunla 4734 sayılı Kanuna eklenen 62 nci maddenin (ı) bendi ile 21/f ve 22/d maddelerine göre yapılacak alımlara sınırlama getirilmiştir. Söz konusu madde ile Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşların Kanunun 21 ve 22 nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapacakları harcamaların yıllık toplamının idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10 unu aşamayacağı öngörülmüştür. Bu düzenleme ile Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların, 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ilkelere ve usullere uygun bir şekilde yapılması amaçlanmıştır.",

(21.2) numaralı maddesinde;

"4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde kurum ve kuruluşlar, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alacaklardır. Kurum ve kuruluşlar, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranını hesaplayacaklardır. Burada önemli olan husus, ilgili veya bağlı birimlerin değil kurum veya

www.balioglu.net

kuruluşun toplam ödeneklerinin % 10'unun aşılıp aşılmamasıdır" denilerek Kanun hükmünün açıklaması yapılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, idarelerin 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi ve 21'inci maddesinin (f) bendine göre yapacakları alımlara ilişkin sınır bulunmakta olup, bu sınır yapılacak mal veya hizmet alımı ile yapım işi için ayrı ayrı olmak üzere konulmuş ödeneklerin %10'udur. Anılan bent hükümleri uyarınca %10 sınırının idarece takip edilmesi ve bu sınırın aşılacağının öngörülmesi halinde Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesinde yapılan açıklamalara uygun olarak Kamu İhale Kurumuna başvurulması ve Kurulun uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

Bandırma Belediyesinin mal alımları için kullanılabilir bütçe ödeneği 16.858.939,84 TL iken, 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan toplam harcama tutarı 5.148.662,46 TL'dir. Buna göre, mal alımlarında Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan %10 sınırı 3.462.768,48 TL aşılmıştır.

Tablo 8: 4734 Sayılı Kanunun 22/d ve 21/f Maddeleri Kapsamında Yapılan Harcamaların %10 Sınırını Aşan Tutarları

Mal Alım Giderleri	
Başlangıç Ödeneği:	16.858.939,84 TL
Başlangıç Ödeneğinin %10'u:	1.685.893,98 TL
Doğrudan Temin Mal Alımı (22/d):	5.148.662,46 TL
Pazarlık Usulü (21/f):	-
Ödeneği Aşan Tutar:	3.462.768,48 TL
Doğrudan Temin Mal Alımlarının Başlangıç Ödeneklerine Oranı:	%30,53

Sonuç olarak, Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamaların toplam ödeneklerin %30,53'üne ulaşmasına rağmen Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmaması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, 2019 yılından itibaren mal alımları için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamaların, toplam ödeneklerin %10'unu aşıp aşmadığının takip edileceği ve bu sınırın aşılması durumunda Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip

www.balioglu.net

2019 yılından itibaren mal alımları için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamaların, toplam ödeneklerin %10'unu aşıp aşmadığının takip edileceği ve bu sınırın aşılması halinde Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınacağı ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, 2018 yılı içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan mal alımlarının toplam bütçe ödeneklerinin %10'unu aşmasına rağmen Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmamasında mevzuata uygunluk bulunmadığı yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 12: Belediyeye Ait Taşınmazları Kiralayan Kişilerin Sözleşme Yükümlülüğünü Yerine Getirmemesine Karşın Sözleşmeleri Feshedilerek Kesin Teminatlarının Gelir Kaydedilmemesi ve İhale Yasaklısı Yapılması İçin Kamu İhale Kurumuna Bildirilmemesi

Belediyeye ait taşınmazı kiralayıp sözleşme imzalayan kişilerin taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi nedeniyle sözleşmelerinin fesih edilerek kesin teminatlarının gelir kaydedilmediği ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 84'üncü maddesine göre işlem yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde;

"Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.",

"Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması" başlıklı 62'nci maddesinde;

"*Sözleşme yapıldıktan sonra 63 üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.*

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez.",

"İdarelerce ihalelere katılmaktan geçici yasaklama" başlıklı 84'üncü maddesinde;

"…Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete'de ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir…

İhaleyi yapan idareler, ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler." hükümleri yer almaktadır.

Belediyeler satım, kiraya verme, trampa ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi gibi gelir getirici işlerinde Devlet İhale Kanununa tabidir. Bu kapsamda belediyelerin yapmış olduğu taşınmaz kiralamalarında anılan kanun hükümlerini uygulamaları zorunludur.

www.balioglu.net

Kira sözleşmesinde belirtilen taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müşteri (kiracı) hakkında Kanunun 62'nci maddesine göre işlem yapılarak kesin teminatı gelir kaydedilmelidir. Ayrıca eylem taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeme olması sebebiyle 2886 sayılı Kanunun 84'üncü maddesine göre, sözleşme hükümlerini yerine getirmeyen müşteri (kiracı) hakkında bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmeli ve bu karar Resmi Gazete'de ilan ettirilmelidir.

Yapılan incelemelerde, Bandırma Belediyesi tarafından kiraya verilen taşınmazlardan, taşınmazı kiralayıp sözleşme imzalayan kişilerin sözleşmede belirlenen kira tutarlarını ödememesi nedeniyle sözleşmenin fesih edilerek kesin teminatın gelir kaydedilmediği ve ihalelere katılmaktan yasaklama kararı alınmadığı tespit edilmiştir.

Sözleşme hükmüne uymadığı gerekçesiyle sözleşmesi fesih edilen kişilerle ilgili 2886 sayılı Kanun'un 62'nci ve 84'üncü maddelerine göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, belediyeye ait taşınmazları kiralayan kişilerin sözleşme yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin sözleşmeleri feshedilerek kesin teminatlarının gelir kaydedileceği ve ihale yasaklısı yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip

sözleşme hükümlerine uyulmadığı gerekçesiyle sözleşmesi fesih edilen kişilerle ilgili 2886 sayılı Kanun'un 62'nci ve 84'üncü maddelerine göre işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Bununla beraber, 2018 yılı içinde Belediyeye ait taşınmazları kiralayan kişilerin sözleşme yükümlülüğünü yerine getirmemesine karşın sözleşmelerinin feshedilerek kesin teminatlarının gelir kaydedilmemesi ve ihale yasaklısı yapılmamasının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine aykırılık teşkil ettiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 13: Sosyal Denge Sözleşmesine Sözleşme Konusu Olmayan Hükümlerin Konulması

Bandırma Belediyesi ile Sendika arasında akdedilen, 01.01.2017-31.12.2018 döneminde geçerli Sosyal Denge Sözleşmesinde mali konular dışında hükümlerin yer aldığı görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun "Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması" başlıklı 32'nci maddesinin birinci fıkrasında;

"27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, ***sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere*** *ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz"* denilmektedir.

Yukarıdaki Kanun hükmünden anlaşılacağı üzere belediye başkanı ile sendika temsilcisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını tespit etmek üzere bir sözleşme imzalamak için yetkilendirilmiştir. Bunun dışında sözleşme hakkını toplu sözleşme gibi düşünmek ve sözleşme metnine sosyal denge tazminatı dışında başkaca hükümler koymak mümkün değildir. Zira 4688 sayılı Kanunu'n 32'nci maddesinde mahalli idarelerle imzalanan sözleşmenin Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılamayacağı açıkça belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Bandırma Belediyesi ile TÜM YEREL-SEN arasında akdedilen ve 01.01.2017-31.12.2018 döneminde geçerli olan sosyal denge sözleşmesinin;

"Sosyal Çalışmalardan Yararlanma" başlıklı 14'üncü maddesinde;

"*a) Belediyenin mülkiyeti ve kendi varlıkları üzerinde kurulu olup, belediye ya da özel kurumlarca işletilen lojman, kamp, kreş, etüt, spor, kültür ve benzeri tesislerden çalışanların eş ve çocukları ücretsiz olarak yararlanır.*

b) Belediye, çalışanların talebi halinde hastalanma, cenaze, düğün, taşınma gibi ihtiyaçlarında kurumun araçlarından ücretsiz yararlandırır.",

"Sendika Yönetici ve Temsilcilerinin İş Yeri Sendikal Çalışmaları" başlıklı 17'nci maddesinde;

"...

c) Sendika, ilgili şube yöneticileri ve iş yeri temsilcileri sendikal faaliyetler için imkanlar ölçüsünde işyerlerinin binek araçlarından yararlanırlar."

d) Sendika şube ve işyeri temsilcileri gerektiğinde iç ve dış görüşmeler için işyeri telefonundan ücretsiz olarak yararlandırılır.

...",

"Ulaşım" başlıklı 22'nci maddesinde;

a) Çalışanlar belediyenin şehir içi ulaşım olanaklarından ücretsiz olarak yararlanır. Bunun olmaması durumunda, belediye kendi çalışanlarının ulaşımını sağlamak amacıyla servis aracını hizmete koyar. Tüm çalışanlar bu hizmetten ücretsiz olarak faydalanır...

...",

"Diğer Haklar ve Ücretli İzinler" başlıklı 23'üncü maddesinde;

"...

c) 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde kadın çalışanlar ücretli izinli sayılırlar.

d) 3 Aralık Dünya Engelliler gününde tüm engelliler ücretli izinli sayılırlar." hükümlerine yer verildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Belediyece imzalanan sosyal denge sözleşmesinin yukarıda belirtilen maddeleri sosyal denge tazminatı tutarı dışında olduğundan 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bandırma Belediyesi ve Sendika arasında akdedilen 01.01.2017-31.12.2018 döneminde geçerli olan Sosyal Denge Sözleşmesinde mali konular dışında hükümlerin yer aldığı görülmüştür. Bundan sonraki süreçte yapılacak olan Sosyal Denge Sözleşmesinde belirtilen hususlara riayet edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019'dan sonra Belediye ile Sendika arasında yapılacak olan Sosyal Denge Sözleşmesinde bulgumuzda belirtilen hususlara riayet edileceği belirtilmiştir.

Bununla birlikte gelecek yıllara yönelik olarak öngörülen bu eylemler, 2018 yılı için geçerli olan Sosyal Denge Sözleşmesinin bazı maddelerinin 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na aykırılık teşkil ettiği yönündeki değerlendirmelerimizi ortadan kaldırmamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 14: Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerin Gördürülmesi Kapsamında Belediye Şirketi Aracılığıyla Mevzuata Aykırı İşçi Alımı Yapılması

Bandırma Belediyesince personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerin gördürülmesi kapsamında yapılan yeni işçi alımlarının mevzuata aykırı olarak ilan ve güvenlik soruşturması yapılmadan gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Şirket Personelinde Aranacak Şartlar" başlıklı 4'ncü maddesinin birinci fıkrasında;

"...

6) Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak,

...

şartları aranır." hükmü yer almaktadır.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik'in;

"Kapsam" başlıklı 2'inci maddesinde;

"…

(2) Bu Yönetmelik hükümleri;

a) Birinci fıkranın (b) bendi hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının, il özel idarelerinin, belediyelerin ve bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri ile bağlı kuruluşlarının Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurdukları şirketler ile kooperatifler,

…

için uygulanmaz. Ancak, bu kapsamdaki işçi alım ilanlarının Kuruma bildirilmesi zorunludur. Bu ilanlar Kurum internet sitesinde ve ilgili kamu kurum ve kuruluşunca uygun görülen iletişim araçları ile kamuoyuna duyurulur. Kamu kurum ve kuruluşları işçi alımının adil ve şeffaf bir şekilde yapılmasını sağlayacak diğer tedbirleri de alır" denilmektedir.

www.balioglu.net

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından 93127266 sayı ve Mahalli İdare Şirketlerine Yeni İşçi Alımı konu başlığı altında belediyelere gönderilen Genelgenin 4'üncü maddesinin a bendinde; *"Şirketlere yeni işçi alımında Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 2 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca işçi alım ilanları duyuru amacıyla Türkiye İş Kurumu İl Müdürlüğüne gönderilecektir."* denilerek belediyelerin mahalli idare şirketleri aracılığı ile personel alımlarında yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine riayet etmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre, işçi alımı için İŞKUR'a başvurarak işçi alım ilanında bulunan kamu kurumları aynı zamanda internet sitesinde işçi alım ilanını yayımlar. İlan yayımlandıktan sonra, adaylara mezkûr Yönetmelik'in 9'uncu maddesi gereği beş günlük başvuru süresi tanınır. Belirtilen süre sonunda başvuru yapan kişiler arasından da işe alımlar gerçekleştirilir.

Bandırma İnsan Kaynakları Ltd. Şti.'nin 28.09.2018 Cuma günü Balıkesir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Bandırma Hizmet Merkezine işçi alımı ilanı için dilekçe yazdığı, aynı gün ilanın İŞKUR kurum dışı kamu talebi kısmında yayımlanarak duyurulduğu ve ilanın 01.10.2018 Pazartesi günü alımlar yapıldıktan sonra kapatıldığı, ancak belediyenin internet sitesinde belirtilen işçi alım süreci ile ilgili herhangi bir duyurunun yapılmadığı anlaşılmıştır.

28.09.2018 Cuma günü İŞKUR'un internet sitesinde yayımlanmış olan işçi alım ilanını takip eden hafta sonu tatili sonrasında 01.10.2018 Pazartesi günü 29 işçi işe alınarak işbaşı yapmıştır.

Kamu kurumlarının kapalı olduğu hafta sonu günlerinde kuruma iş başvurusunda bulunmak ve mevzuatta belirtilen süreçler takip edilmeden aynı günlerde belediye tarafından işçi alımı ile ilgili bir işlemin yapılması hayatın olağan akışına aykırıdır. Cuma günü işçi alım ilanının yayımlanması ve pazartesi günü 29 işçinin göreve başlaması Anayasanın kişilerin kanun önünde eşitlik ve kamu hizmetine girmede eşitlik ilkelerini ihlal edici niteliktedir.

Yine yukarıda belirtilen mevzuat gereği mahalli idareler şirketi aracılığı ile belediyede çalışacak işçilerin işe giriş aşamasında güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırılması yapılması şarttır. Ancak işe giriş aşamasında zorunlu olan bu koşul Bandırma Belediyesi tarafından yerine getirilmemiştir.

Sonuç itibariyle, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerinin gördürülmesi kapsamında işe alınan 29 kişi için güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırılması yapılmaması ve işe alım süreciyle ilgili belirtilen şartlara uyulmaması açıklanan mevzuat hükümlerine aykırı bir durum oluşturmaktadır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerin gördürülmesi için yeni işçi alımında yasada belirtilen şartlara uyulmuş 30 işçi alınacağı İŞKUR'un internet sitesinde yayınlanmıştır. Güvenlik Soruşturmasında bir kişinin gerekli koşulu sağlaması nedeniyle işe alımı yapılmadığı görülmüştür.

Bundan böyle yapılacak yeni işçi alımları olduğunda yasa ile belirtilen hükümlere uyulacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak idare tarafından bulgu konusu husus karşılanmamış olup yeni işçi alımı için İŞKUR'un internet sitesinde işçi alım ilanının yayınlandığı ve işe alış aşamasında güvenlik soruşturmalarının yapıldığı bildirilmiştir.

Bulgumuzda yeni işçi alımı ile ilgili ilanın 28.09.2018 Cuma günü İŞKUR'un internet sitesinde yayımlandığı ve işçi alım ilanını takip eden hafta sonu tatili sonrasında 01.10.2018 Pazartesi günü ilanın kaldırıldığı belirtilmiştir. Söz konusu işe alım sürecinde işçi alım ilanın Belediyenin internet sitesinde yayımlanmaması ve alım ilanının İŞKUR'un internet sitesinde yayımlanmasından sonra adaylara yasal süre olan 5 günlük başvuru süresinin tanınmadığı ifade

edilmiştir. Ayrıca kamu kurumlarının kapalı olduğu hafta sonu günlerinde kuruma iş başvurusunda bulunmak ve mevzuatta belirtilen süreçler takip edilmeden aynı günlerde belediye tarafından işçi alımı ile ilgili işlemlerin yapılmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğuna değinilmiştir.

Kamu idaresi cevabında işçi ilanının Belediye internet sitesinde yayımlanmamasına, ilan yayımlandıktan sonra 5 günlük başvuru süresi verilmemesine ve kamu kurumlarının kapalı olduğu hafta sonu günlerinde kuruma iş başvurularının nasıl yapıldığı ile ilgili herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Yine bulgumuzda işçilerin işe giriş aşamasında güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırılmasının yapılmadığına dair verilen cevapta güvenlik soruşturması yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak tarafımızca ilgili dosyalar üzerinde yapılan incelemede güvenlik soruşturması yapıldığına dair tarafımızca herhangi bir belgeye rastlanılmadığı gibi kamu idaresi tarafından verilen cevap ve eklerinde de güvenlik soruşturmaları ile ilgili herhangi bir somut belge sunulmamıştır. Kaldı ki işe alımlardan önce yapılması gereken güvenlik soruşturmalarının 28.09.2018 Cuma günü yapılan işçi alım ilanından işe başlama zamanı olan 01.10.2018 Pazartesi gününe kadar geçen sürede yani kamu kurumlarının kapalı olduğu haftasonu günlerinde yapılması fiilen imkansızdır.

www.balioglu.net

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerin gördürülmesi kapsamında yapılacak yeni işçi alımlarının bulgumuzda belirtilen mevzuat hükümlerine göre yapılması gerekmektedir.

BULGU 15: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

İşçilerin yıllık ücretli izinlerinin 4857 sayılı İş Kanunu'na uygun şekilde kullandırılmadığı, bunun sonucunda kullanılmayan izin günlerinin biriktiği ve yıllık izin sürelerine ait ücretlerin toplu olarak ödenme riskinin olduğu görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri" başlıklı 53'üncü maddesinde;

"İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir.

Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez.

...",

"Yıllık ücretli iznin uygulanması" başlıklı 56'ncı maddesinin ikinci fıkrasında;

"Bu iznin 53 üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur.",

"Sözleşmenin sona ermesinde izin ücreti" başlıklı 59'uncu maddesinde;

"İş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödenir…" hükümleri yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 60'ıncı maddesinde ise;

"Yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterilir." denilmektedir. Bu kapsamda çıkarılan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıdaki mevzuat hükümleri doğrultusunda, yıllık ücretli izinlerin, 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izinlerin uygulanması" başlıklı 56'ncı maddesi ve Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği hükümlerine göre kullandırılması gerekmektedir. Nitekim Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde de Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliğine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işverene bu durumda olan her işçi için idari para cezası verilmesi öngörülmüştür.

Yapılan incelemelerde, yıllık izin hakkının çalışanların dinlenmesi ve işyerindeki veriminde düşüş yaşanmaması için tanınan bir sosyal hak olmasına rağmen mali bir hak olarak görülmesi nedeniyle, işçilerin yıllık ücretli izinlerini kullanmayarak biriktirdiği tespit edilmiştir. Toplam 90 işçinin 24'ünün (işçilerin yüzde 26,66'sı) birikmiş 100 iş gününden fazla yıllık ücretli izin hakkı olduğu, bazı işçilerin 634, 432, 389, 360, 358 ve 343 gün gibi kullanmadığı birikmiş izinlerinin olduğu anlaşılmıştır.

Birikmiş izin alacaklarının ücrete dönüşmesi halinde Kurum yüksek miktarlarda ödeme yapmakla karşı karşıya kalabileceğinden, söz konusu düzenlemeler uyarınca işçilere yıllık ücretli izinlerinin Kanun'un öngördüğü şekilde kullandırılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "4857 Sayılı İş Kanunu'na tabi olarak çalışan işçilerin yıllık izinlerin kullandırılmaması nedeniyle izin alacaklarının ücrete dönüşmesi halinde Kurum yüksek ödeme yapmakla karşı karşıya kalabileceğinden, söz konusu düzenlemeler uyarınca işçilere kanunun öngördüğü şekilde izinlerinin kullandırılmasına dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip işçilerin yıllık ücretli izinlerinin mevzuata uygun şekilde kullandırılacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber, işçilerin yıllık ücretli izinlerinin 2018 yılı içinde 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine uygun olarak kullandırılmadığına yönelik değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 16: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

Bütçe emanetleri hesabında kayıtlı tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun; " Ödenemeyen Giderler ve Bütçeleştirilmiş Borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinde;

"Ödeme emri belgesine bağlandığı halde ödenemeyen tutarlar, bütçeye gider yazılarak emanet hesaplarına alınır ve buradan ödenir. Ancak, malın alındığı veya hizmetin yapıldığı malî yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar talep edilmeyen emanet hesaplarındaki tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar, mahkeme kararı üzerine ödenir.

Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir." denilmektedir.

Kanun'un "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki Ve Sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında;

"*Muhasebe yetkilileri, 34 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümler ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ödemeye ilişkin kontrol yükümlülüklerinden dolayı*

sorumludur." hükmüne yer verilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 249'uncu maddesinde;

"...

b) Bütçe emanetlerinden yapılacak ödemeler

1) Bütçe emanetine alınan tutarlardan gerek mali yıl içinde, gerekse yılı geçtikten sonra yapılacak ödemeler için muhasebe işlem fişi düzenlenir. Bütçe emanetlerine alınan tutarlar muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödenir. Tutarın emanete alınması sırasında istihkak sahibine verilen veya istihkak sahibine verilemediği için muhasebe biriminde saklanan muhasebeleştirme belgesinin bir nüshası muhasebe işlem fişine bağlanır. Emanete alınan tutar bir defada ödenemediği takdirde, daha sonra yapılacak ödemelere ilişkin fişe, ilk ödemeye ait fişin yevmiye tarih ve numarası yazılır." denilmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere idarenin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamadığı durumlarda alınan mal veya hizmet karşılığı tutarlar 320- Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilir ve ödemeler giderin muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre gerçekleştirilir. Emanet hesapta izlenen tutarların kayda alınma sırasına göre ödenmesinden muhasebe yetkilisi sorumludur.

320-Bütçe Emanetleri Hesabı ile ilgili muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde, bu hesaptan yapılan ödemelerin mevzuat hükümlerine aykırı olarak muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, satıcılara olan borçları gösteren 320-Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemelerin mevzuat hükümlerine uygun olarak muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Ödemek için muhasebe kaydına alınan bütçe emanetleri kişi ve firmaların Vergi Dairesinden alacakları 'Vergi borcu yoktur' yazıları alınmadan yapılmamaktadır. Emanet sırasına alınan ödemelerde bu nedenle aksamalar yaşanmaktadır. Ödemelerde emanete alınış sırasıyla ödenmesine dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bütçe emanetleri hesabında kayıtlı tutarlardan yapılan ödemelerde "Vergi Borcu Yoktur" yazısı istendiği ve emanetten

yapılacak ödemelerden bu yazının istenmesinden dolayı sıraya uyulmadan ödenmediği ifade edilmiştir. Ayrıca gelecek dönemlerde emanetten yapılan ödemelerde alınış sırasına dikkat edileceği bildirilmiştir.

Bununla beraber, 320-Bütçe Emanetleri Hesabında kayıtlı tutarların 2018 yılı içinde muhasebe kayıtlarına alındığı sıraya göre ödenmediği yönündeki değerlendirmemiz "Vergi Borcu Yoktur" yazısı istenerek yapılan ödemelere ilişkin olmayıp bulgu konusu edilen husus genellik arz etmektedir.

Sonuç itibariyle emanetten yapılan ödemelerin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 17: Emlak Vergisine Tabi Binaların İnşaat Sınıflarının Hatalı Tespit Edilmesi

www.balioglu.net

Belediye sınırları içerisinde emlak vergisine tabi olan binaların inşaat sınıflarının yanlış belirlenmesi sonucu, bina emlak vergisi matrah değerleri ile buna bağlı olarak emlak vergisi tahakkuk tutarlarının yanlış hesaplandığı tespit edilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nda binaların bina vergisine, arsa ve arazilerin de arazi vergisine tabi olduğu, verginin matrahının ise bu Kanun hükümlerine göre belirlenen vergi değeri olduğu ifade edilmiştir.

Bina, arsa ve arazinin vergi değerlerinin takdirinde şehir, kasaba ve köylerin tabii, iktisadi ve bölgesel şartlarına göre nazara alınacak normlar ile uyulacak usul ve esaslar Emlak Vergisine Matrah Olacak Vergi Değerlerinin Takdirine İlişkin Tüzük ile belirlenmiştir.

İlgili Tüzüğün "Binaların inşaat sınıflarına göre ayrımı" başlıklı 10'uncu maddesinde;

"Binalar, aşağıdaki sınıflara ayrılır:

1- Lüks inşaat, 2- Birinci sınıf inşaat, 3- İkinci sınıf inşaat, 4- Üçüncü sınıf inşaat, 5- Basit inşaat,

Bu sınıflama, binanın yapılış tarzı, işçiliği, çeşitli kısımlarında kullanılan malzemenin cinsi, kalitesi ve benzeri hususlar nazara alınarak yapılır. İnşaat sınıflarının tayinine esas alınacak nitelikler Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunur." ifadesi yer almaktadır.

Bina inşaat sınıflarının belirlenmesi amacıyla, Tüzük 'ün 10'uncu maddesine istinaden, Maliye Bakanlığınca 15.12.1982 Tarih ve 17899 Sayılı Resmi Gazetede, *"Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvel"* yayımlanmıştır.

Söz konusu cetvelde; binanın yapılış tarzı, işçiliği, çeşitli kısımlarında kullanılan malzemenin cinsi, kalitesi ve benzeri hususlar dikkate alınarak bina sınıfları düzenlenmiştir.

Bandırma Belediyesi emlak vergisi mükellef kayıtlarının incelenmesi neticesinde; bina inşaat sınıflarına göre bina dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 9: İnşaat Sınıflarına Göre Bina Sayısı

Bina İnşaat Sınıfları	Bina Adedi	Yüzde (%)
Lüks İnşaat	7	0,01
Birinci Sınıf İnşaat	336	0,32
İkinci Sınıf İnşaat	33.530	31,60
Üçüncü Sınıf İnşaat	59.969	56,53
Basit İnşaat	12.236	11,54
TOPLAM	**106.078**	**100**

www.balioglu.net

Yukarıdaki tabloya göre; belediye sınırları içerisinde emlak vergisine tabi toplam 106.078 adet binanın büyük çoğunluğunun ikinci ve üçüncü sınıf inşaat olarak belirlendiği görülmüştür. Ancak söz konusu binaların Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvelde bulunan kıstaslara göre değerlendirildiğinde daha üst bir sınıfa dâhil olması gerektiği anlaşılmıştır.

Örneğin ilgili cetvelde; dış duvarları suni taş mermer kaplamalı, çatı örtüsü ısı ve su yalıtımlı, pencereleri pvc veya panjurlu binaların birinci sınıf inşaat olmasına rağmen dış duvarları normal çimentolu sıva veya basit ahşap, çatı örtüsü basit iskelet üzerine kiremit, pencereleri basit ahşap doğrama üçüncü sınıf inşaat olarak değerlendirilmiştir.

Sonuç itibariyle; emlak vergisine tabi binaların bina inşaat sınıflarının hatalı belirlenmesi bina emlak vergisi matrah değerleri ile buna bağlı olarak emlak vergisi tahakkuk tutarlarının yanlış hesaplanmasına sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz emlak servisine yeni beyan kaydı için gelen

mükelleflerden, Belediyemiz İmar İşlerinden alınan ruhsat örneğinde belirtilen inşaat sınıflarına dikkat edilerek beyan kaydı oluşturulmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip yeni emlak vergisi beyan kaydı oluşturulurken İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nden alınan ruhsat örneğinde belirtilen inşaat sınıflarına dikkat edileceği ifade edilmiştir. Bununla birlikte, önceki yıllarda emlak vergisi beyan kaydı oluşturulan taşınmazların durumuna ilişkin herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir. Belediye sınırları içerisinde emlak vergisine tabi toplam 106.078 adet binanın büyük çoğunluğunun ikinci ve üçüncü sınıf inşaat olarak belirlenmesine rağmen söz konusu binaların Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvelde bulunan kıstaslara göre değerlendirildiğinde daha üst bir sınıfa dâhil olması gerektiği düşünülmektedir. Dolayısıyla emlak vergi beyanları olan binaların yapılış tarzı, işçiliği, çeşitli kısımlarında kullanılan malzemenin cinsi, kalitesi ve benzeri hususlara göre doğru sınıfta olup olmadığının kontrolü gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, emlak vergisine tabi binaların bina inşaat sınıflarının hatalı belirlendiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 18: Evsel Katı Atıkların Bertaraf Edilmesi İle İlgili Mevzuata Aykırı Hususlar

Belediye gelirlerinin incelenmesi neticesinde; evsel katı atıkların bertaraf edilmesiyle ilgili belirlenen ücret tarifesinin, bu amaçla Kurumun katlandığı maliyetleri karşılamadığı, yapılan harcamaların paydaşlara eksik tahakkuk ettirildiği görülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun "İlkeler" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde;

"Kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamalar kirleten veya bozulmaya neden olan tarafından karşılanır. Kirletenin kirlenmeyi veya bozulmayı durdurmak, gidermek veya azaltmak için gerekli önlemleri almaması veya bu önlemlerin yetkili makamlarca doğrudan alınması nedeniyle kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan gerekli harcamalar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre kirletenden tahsil edilir." denilmektedir.

Aynı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinde; "Kirleten" tanımının *"faaliyetleri sırasında veya sonrasında doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine, ekolojik*

dengenin ve çevrenin bozulmasına neden olan gerçek ve tüzel kişileri", "Evsel katı atık" tanımının ise *"tehlikeli ve zararlı atık kapsamına girmeyen konut, sanayi, işyeri, piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları"* ifade ettiği belirtilmiştir.

Mezkûr Kanun'un "İzin alma, arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğü" başlıklı 11'inci maddesinin on birinci fıkrasında aynen; "*Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz."* denilerek belediyelerin evsel katı atık dolayısıyla yapacakları harcamaların, bu hizmetten yararlanan kişilerden, yani kirlenmeye, evsel katı atıkların oluşmasına sebep olanlardan alınması zorunluluk haline getirilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, idareler evsel katı atık idarelerinin tarifelerini tam maliyet ve kirleten öder ilkelerine göre belirlemek durumundadır. Belediyeler tarafından gerçekleştirilen evsel katı atık toplama işi, kirleten kişilere yapılan bir nev'i hizmettir. Zira 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda da belirtildiği üzere, kirleten kişinin bu kirliliğin giderilmesi için yapılacak harcamaları karşılaması Kanun'un temel prensiplerindendir. Dolayısıyla, bu hizmet için Kurumun katlandığı masrafların kirleten kişilerden eksik alınması 2872 sayılı Çevre Kanunu'na aykırı olacaktır.

Yapılan incelemelerde;

A- 2018 yılı için katı atık tarifelerinin belirlendiği belediye meclisi kararında, Kurumca sağlanan hizmete ait tüm maliyetler toplamı (net sistem maliyeti) 15.429.600,43 TL olarak tespit edilmiştir. Bunun %53,35'inin meskenlere pay edilmesi sonucu tahsil edilmesi gereken mesken başına düşen aylık katı atık bedeli ise 9,65 TL+KDV olmaktadır. Buna rağmen, meskenlerin evsel katı atık tarifeleri, bu tutardan daha düşük olarak aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Tablo 10: Meskenlerin Evsel Katı Atık Tarifeleri

Grup	Tarife (TL)
Merkez Mahallelerin Mesken Aboneleri Katı Atık Ücreti	7,99
Kırsal Mahallelerin Mesken Aboneleri Katı Atık Ücreti	4,99

www.balioglu.net

Öte yandan, mesken dışı yerlere tahakkuk ettirilmesi gereken %46,65'lik payın karşılığının 7.197.908,60 TL olduğu hesaplanmıştır. Aynı meclis kararında mesken dışı yerler ticari ve ticari olmayan yerler olarak iki sınıfa ayrılmış, ticari olmayan kurum ve kuruluşlardan; örneğin okullar için öğrenci sayısı, hastaneler için yatak sayısı, ticari kuruluşlardan bürolar için personel sayısı, oteller için yatak sayısı gibi kriterler belirlenmiş ve bu kriterlere göre aylık sabit ücret tutarları tespit edilmiştir. Ancak, yapılan incelemelerde, 2018 yılı başı itibariyle, belirlenen kriterler bazında kaç adet ticari ve ticari olmayan kurum ve kuruluş olduğu bilgisinin olmadığı, her kriter için belirlenen aylık sabit ücretlerin afaki olarak ve olması gerekenden düşük tutarlarda belirlendiği, dolayısıyla kirleten öder ilkesi gereği mesken dışı yerler için hesaplanan ve paydaşlara dağıtılması gereken 7.197.908,60 TL'lik maliyetin karşılanmasının mümkün olmadığı görülmüştür.

Nitekim 2018 yılı sonu itibariyle meskenler ve mesken dışı yerler için KDV dahil toplam 5.752.741,91 TL katı atık bedeli tahakkuk etmiş, bu tahakkuk tutarı Kurumca sağlanan hizmete ait tüm maliyetlerin toplamı olan 15.429.600,43 TL'nin çok altında kalmıştır. Yani Belediye kirliliğin önlenmesi amacıyla yaptığı yaklaşık 15 milyon TL'lik harcamanın sadece 5 milyon TL'lik kısmını kirleten kişilerden alabilmiş, yaklaşık 10 milyon TL'lik kısım ise Belediyenin bütçesinden karşılanmıştır. Söz konusu tutarın paydaşlara eksiksiz olarak dağıtılarak tahsil edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

B- Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi (BASKİ) tarafından toplanan katı atık bedellerinin düzenli olarak Kuruma gönderilmediği tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinin son fıkrasında;

"Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır. Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır." denilmektedir.

Atıksu, Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in "Faturalandırma" başlıklı 22'nci maddesinde;

"Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır." hükmü yer almaktadır.

Bandırma Belediyesinde, tahakkuk ettirilen katı atık ücretleri BASKİ aracılığıyla su faturaları üzerinden tahsil edilmektedir. 2018 yılı sonu itibariyle KDV dâhil toplam tahakkuk tutarı olan 5.752.741,91 TL'nin 2.530.596,77'si (%43,98) tahsil edilebilmiştir. Kalan tutar için yasal takip sürecinin başlatılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Evsel katı atık bedeli, Mali Hizmetler Müdürlüğü'nce oluşturulan ve tüm partilerden meclis üyelerinin katılımı ile kurulan alt komisyon tarafından yapılan tam maliyet esaslı çalışma doğrultusunda hazırlanan raporda gerçek maliyet hesaplanarak tarife komisyonuna sunulmuş, tarife komisyonunda görüşüldükten sonra ilçe halkının ödeme zorluğu yaşayacağı gerekçesiyle meclis tarafından indirim yapılmıştır." denilmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta tam maliyet esasına göre gerçek maliyetin hesaplanarak tarife komisyonuna sunulduğu ancak tarifenin Belediye Meclisi tarafından ilçe halkının ödeme zorluğu yaşayacağı gerekçesiyle indirildiği ifade edilmiş, bulgumuzun ikinci kısmında yer alan ve Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi (BASKİ) tarafından toplanan katı atık bedellerinin düzenli olarak Bandırma Belediyesine gönderilmemesine rağmen gerekli yasal takibin yapılmamasına yönelik eleştirimize ise herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun idarelerin evsel katı atık tarifelerini tam maliyet ve kirleten öder ilkelerine göre belirleyeceğine ve kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan harcamaların kirletenlerden tahsil edileceğine dair hükümleri amir hükümlerdir. Dolayısıyla Belediye Meclisi tarafından ilçe halkının ödeme zorluğu yaşayacağı sebebiyle tam maliyet esasına göre hesaplanan tarifenin indirilmesinde mevzuata uygunluk bulunmadığı değerlendirilmektedir. Nitekim 2018 yılı sonu itibariyle meskenler ve mesken dışı yerler için KDV dahil toplam 5.752.741,91 TL katı atık bedeli tahakkuk etmiş, bu tahakkuk tutarı Kurumca sağlanan hizmete ait tüm maliyetlerin toplamı olan 15.429.600,43 TL'nin çok altında kalmıştır. Yani Belediye kirliliğin önlenmesi amacıyla yaptığı yaklaşık 15 milyon TL'lik harcamanın sadece 5 milyon TL'lik kısmını kirleten kişilerden alabilmiş, yaklaşık 10 milyon

TL'lik kısım ise Belediyenin bütçesinden karşılanmıştır. Açıklanan nedenlerle, söz konusu tutarın paydaşlara eksik tahakkuk ettirildiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

Öte yandan, Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi (BASKİ) tarafından toplanan katı atık bedellerinin düzenli olarak Bandırma Belediyesine gönderilmemesine rağmen gerekli yasal takibin yapılmamasına yönelik eleştirimize herhangi bir açıklama yapılmadığından, bahsedilen konuya ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 19: Belediye Taşınmazları Üzerindeki İşgallere İlişkin Ecrimisil Tahakkuk Ettirilmemesi ve İşgallerin Sonlandırılması İçin Yasal Girişimlerde Bulunulmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı taşınmazların incelenmesi neticesinde; taşınmazların fiili durumunun takibinin sistematik olarak yapılmadığı, fuzuli şagiller tarafından işgal edilen yerler için ecrimisil ve tahliye talebinde bulunulmadığı ve işgale son verilmesi için yasal mercilere başvurulmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin sekizinci fıkrasında;

"*Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır"* hükmü yer almaktadır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Ecrimisil ve tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları, özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz mallar ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerleme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, idarelerin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz.

...

İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en

geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.

...” denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, ecrimisil bir kiralama yöntemi olmayıp, işgale uğradığı sonradan tespit edilen kamuya ait taşınmaz mal için fuzuli şagilden bunun bedelinin tazminat olarak alınmasıdır. İşgal edilen taşınmaz mal için mülkiye amirine talepte bulunulması ve mülkiye amirince söz konusu taşınmazın 15 gün içinde tahliye ettirilmesi esastır. Aksi bir uygulama mevzuata aykırı olacağı gibi, idare malını haksız ve hukuksuz bir şekilde işgal edenin ödüllendirilmesi sonucunu doğuracaktır.

Bandırma Belediyesinde yapılan incelemelerde, idare taşınmazlarının fiili durumunun takibinin sistematik olarak yapılmadığı, 2018 yılında Emlak ve İstimlak Müdürlüğünce “Galericiler Sitesi” olarak bilinen alanda 9 adet taşınmazın fuzuli şagiller tarafından işgal edildiğinin tespit edilmesine rağmen ecrimisil tahakkuk işlemi yapılmadığı, bu yerlerin tahliyesine ilişkin de herhangi bir adım atılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, yıl itibariyle 800.03.06.01.02 “Ecrimisil Gelirleri” kodundan 11.006,36 TL tahsilat yapıldığı, tahsil edilen tutarların nasıl belirlendiğinin bilinmediği, tahsilat yapılan kişilerin Kurumun eski kiracıları olduğu ve kira sürelerinin bitmesine rağmen taşınmazı kullanmaya devam ettikleri anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Sonuç olarak, işgal altında bulunan taşınmazların tahliye işlemlerinin gerçekleştirilmemesi ve fuzuli şagillere karşı geriye dönük ecrimisil tahakkuk ettirilmemesi kamuya ait veya kamunun tasarrufunda bulunan bir kısım taşınmazların sadece belli kişiler tarafından bedelsiz kullanılmasına sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediye taşınmazların fiili durumunun takibinin sistematik olarak yapılması, fuzuli şagiller tarafından işgal edilen yerler için ecrimisil tahakkuk ettirilmesi ve tahliye talebinde bulunulması usul haline getirelecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip Belediye taşınmazları üzerindeki işgallere ilişkin ecrimisil tahakkuk ettirileceği ve işgallerin sonlandırılması için yasal girişimlerde bulunulacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber 2018 yılı içinde işgal altında bulunan taşınmazların tahliye işlemlerinin gerçekleştirilmemesinin ve fuzuli şagillere karşı geriye dönük ecrimisil tahakkuk ettirilmemesinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine aykırılık teşkil ettiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 20: Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine Aktarılması Gereken Otopark Yerlerinin İşletilmesine İlişkin Gelirin Takibinin Yapılmaması

Belediye muhasebe kayıtlarında yapılan incelemede, Bandırma Belediyesine aktarılması gereken otopark yerlerinin işletilmesine ilişkin gelirin takibinin yapılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun **"**Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinin (f) bendinde, karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek büyükşehir belediyelerinin görev ve sorumlukları arasında sayılmıştır. Kanun'un **"**Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinin (f) bendinde de yukarıda belirtilen hükme göre tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin %50'sinin ilçe ve ilk kademe belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılması düzenlenmektedir.

Yine 23'üncü maddenin takip eden ikinci fıkrasında; büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyelerinin birbirlerine ödemeleri gereken tutarların zamanında ödenmemesi durumunda, ilgili belediyenin talebi üzerine söz konusu tutarların İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılması gerektiği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda bahsedilen hükümlere rağmen yapılan incelemelerde, Büyükşehir Belediyesince otopark bedellerine ilişkin İlçe Belediyesi payının gönderilmediği halde, alacağın takip ve tahsili için başvuru yollarının kullanılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Büyükşehir Belediyesi ile yazışmalar yapılmış olup gelir takibi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine aktarılması gereken otopark yerlerinin işletilmesine ilişkin gelirin takibinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber 2018 yılı içinde otopark yerlerinin işletilmesine ilişkin gelirin takibinin yapılmamasının 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu hükmüne aykırılık teşkil ettiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 21: Büyükşehir Belediyesince Bandırma Belediyesine Gönderilmeyen Müze Giriş Ücreti Paylarının Takibinin Yapılmaması

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde işletilen müzelerin giriş ücretlerinden alınan paylardan Bandırma Belediyesine aktarılması gereken tutarların takibinin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinde:

"a) Cumhurbaşkanlığına bağlı milli saraylar hariç belediye ve mücavir alan sınırları içinde gerçek ve tüzelkişilerce işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin % 5'i belediye payı olarak ayrılır.

Belediye payı olarak ayrılan miktarın, tahsilini takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar müzenin bulunduğu yer (27.6.1984 gün ve 3030 sayılı Kanunun uygulandığı şehirde Büyük Şehir Belediyelerine) belediyesine ödenmesi mecburidir.

Büyük Şehir Belediyelerince tahsil edilen payın yüzde 75'i Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılır" denilmektedir.

www.balioglu.net

Mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde belediye sınırları içerisinde işletilen müzelerin giriş ücretinin yüzde 5 inin büyükşehir belediyelerine aktarılması, aktarılan tutarın yüzde 75'inin Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılması gerekmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinde; büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyelerinin tahsil ettikleri vergi ve diğer mali yükümlülükler dolayısıyla birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmamaları halinde, hem yatırılmama/aktarma yapılmama işleminden hem de aktarmanın yapılmamasından kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden üst yöneticiler ile mali hizmetler müdürlerinin sorumlu olacakları hükme bağlanmıştır.

İdarenin 2018 yılı hesabının incelenmesi neticesinde: büyükşehir sınırları içerisinde; Taksiyarhis Cunda Ayvalık Rahmi M. Koç Müzesi, Tahta Kuşlar Müzesi, Açık Hava Mermer

Müzesi ve Etnografya Müzesi gibi pek çok müze bulunmasına rağmen Büyükşehir Belediyesi tarafından Bandırma Belediyesine herhangi bir pay aktarılmadığı, idarenin de söz konusu gelirin tahsili için takibat yapmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Denetim bulgusu Büyükşehir Belediyesine yazılmış olup, konu takip edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip konunun takip edileceği ifade edilmişse de, 2018 yılı içinde Balıkesir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde işletilen müzelerin giriş ücretlerinden alınan paylardan Bandırma Belediyesine aktarılması gereken tutarların takibinin yapılmadığı yönündeki değerlendirmelerimiz devam etmektedir.

BULGU 22: Diğer Kamu Kurumlarınca Yapılan Kamulaştırmaların Emlak Vergisinin Takibi Açısından Tapu Müdürlüğünden Takip Edilmemesi

www.balioglu.net

Bandırma Belediyesi sınırları içerisinde kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazlara ilişkin bilgilerin tapu idaresi tarafından belediyeye bildirilmemesi nedeniyle emlak vergisi sicil kayıtlarının güncellenmediği tespit edilmiştir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, kamulaştırılması yapılan taşınmaz malın tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisinin aranmayacağı, ancak tapu dairesinin durumu ilgili vergi dairesine bildireceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanun'un 39'uncu maddesinde ise; *"Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur."* hükmü yer almaktadır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 23'üncü maddesinde, taşınmazın yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde emlâk vergisi bildirimi verilmesinin zorunlu olduğu ve bildirimlerin taşınmazın bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verileceği belirtilmiştir.

1319 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinde, bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi, taşınmazın vergi değerini tadil eden sebepler arasında sayılmıştır.

Anılan Kanun'un 37'nci maddesinde, bu Kanun'a göre alınacak vergiler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanacağı ve bu Kanun'da geçen "Vergi dairesi" tabirinin belediyeleri ifade ettiği hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un 30'uncu maddesinde ise, *"Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir."* hükmü yer almaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu Belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kalemi olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla tapu idaresine kamulaştırma işlemleri, devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Bu zorunluluk bir vergi güvenlik önlemi olarak getirilmiştir. Zira emlak vergisi beyana dayalı bir vergidir.

www.balioglu.net

Belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin tapu idaresi tarafından ilgili belediyeye bildirilmediği tespit edilmiştir. Kamulaştırma işleminin bildirilmemesi emlak vergisi kayıtlarında hataya sebep olmaktadır. Bulguya 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer verildiği ancak söz konusu mevzuata aykırı hususun 2018 yılında da devam ettiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, Belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kalemi olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla tapu dairesine kamulaştırma izlemleri, devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili Belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir.

Ancak Tapu Müdürlüğü böyle bir bildirimde bulunmadığı için Belediyemizce gerekli işlemler yapılamamıştır.

01.01.2019 tarihinden itibaren Tapu Müdürlüğünden aylık yazışmalarla bilgi alınmak suretiyle gerekli düzeltmeler yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Tapu İdaresi tarafından Bandırma Belediyesine bildirilmesi ve bu işlemlere ait emlak vergisinin tarh, tahakkuk ve

tahsilinin yapılması için gerekli çalışmalara başlanacağı ifade edilmiştir.

Ancak gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler 2018 yılı içerisinde Belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Tapu İdaresi nezdinde takibinin yapılmadığına yönelik değerlendirmemizi ortadan kaldırmadığı gibi, bulgu konusu husus 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporuna da konu edilmiştir.

BULGU 23: Eğlence Hizmeti Sunan İşletmelerden Eğlence Vergisinin Alınmaması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan bazı işletmelerin faaliyetleri eğlence vergisine tabi olmasına rağmen bu işletmeleri işleten gerçek veya tüzelkişiler adına İdarece mükellefiyet tesis ettirilmediği ve eğlence vergisinin tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun eğlence vergisine ilişkin üçüncü bölümünün "Konu" başlıklı 17'nci maddesinde;

"Bu Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir.",

"Mükellef" başlıklı 18'inci maddesinde;

"Verginin mükellefi, eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzelkişilerdir.",

"İstisna ve muaflıklar" başlıklı 19'uncu maddesinde;

"Aşağıda belirtilen eğlence faaliyetlerinden bu vergi alınmaz:

...

5. Bira, alkollü içki içilmeyen, satılmayan ve ruhsatnamelerde kahvehane, kıraathane, çayhane ve çay ocakları olduğu belirtilen yerler.",

"Matrah" başlıklı 20'nci maddesinin üçüncü fıkrasında;

"Biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilen miktardır." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer

www.balioglu.net

alan bar, pavyon, gazino, gece kulübü ve benzeri işletmelerden eğlence vergisi alınmalıdır.

Bandırma Belediyesi 2018 yılı denetim çalışmaları kapsamında Zabıta Müdürlüğünden ve Gelir Servisinden alınan verilere göre, aşağıdaki tabloda ayrıntısı gösterilen toplam 10 adet işyerinin eğlence vergisi tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Tablo 11: Eğlence Vergisi Tahakkuku Yapılmayan İşyerleri

Faaliyet Konusu	Diğer Faaliyet Konusu	Canlı Müzik İzin Belgesi	Adet
Bilardo Salonu	-	-	2
Oyun Salonu	-	-	2
Karting İşletmeciliği	-	-	1
Bira İşletmeciliği	-	Var	1
Kafeterya İşletmeciliği	-	Var	1
Otel İşletmeciliği	-	Var	1
Otel İşletmeciliği	İçkili Bar ve Restaurant İşletmeciliği	-	2
Toplam:			**10**

2464 sayılı Kanun'da "bar" ismen sayılmış ve bu işletmelerden eğlence vergisi alınacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla, ruhsatlarında otel işletmeciliği ile birlikte içkili bar ve restoran işletmeciliği de olan yerlerden eğlence vergisi alınmalıdır. Aynı şekilde, "bilardo salonları" da Kanun'da ismen sayıldığından bu yerlerden de eğlence vergisi alınmalıdır.

www.balioglu.net

Öte yandan, aynı Kanun'un 20'nci maddesinin üçüncü fıkrasında biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerleri sınırlı olarak sayılmamıştır. Sayılan işletmelerle aynı amaca ve benzer niteliklere sahip ve eğlence unsurunun ağır bastığı diğer bazı işletmeler de bu vergiye tabi tutulabilecektir. Dolayısıyla, "karting işletmeciliği" her ne kadar lafzi olarak sayılmasa da, bu yerlerde eğlence unsuru ağır bastığından eğlence vergisi tahakkuk işlemlerinin yapılması gerekmektedir. Benzer şekilde, play-station oynanan oyun salonlarından da bu çerçevede eğlence vergisi alınmalıdır.

Danıştay, "birahane" ve "içkili restoran" olarak işletilen yerlerde içki içilmesinin tek başına eğlence unsuru olarak değerlendirilemeyeceği, eğlenme faaliyetinden söz edebilmek için müzik eşliğinde veya müzik olmadan yapılan bazı faaliyetlerle bazı gösterilerin izlenmesi gerektiği görüşündedir. Buna göre, bulgu konusu edilen "bira işletmeciliği" ve "kafeterya işletmeciliği" faaliyet konulu yerlerin, canlı müzik izni olmaları sebebiyle eğlence vergisine tabi tutulmaları gerekmektedir. Asıl olarak konaklama ihtiyacının karşılanması amacıyla faaliyet gösteren otellerden canlı müzik izni alanların da bu doğrultuda eğlence vergisine tabi tutulmaları gerektiği değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, eğlence vergisi tahakkuklarının eksik yapılması, dönem sonu mali tablolarında gelir hesaplarının rakamsal boyutunun daha düşük gösterilmesine ve belediyenin gelir kaybına neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Zabıta Müdürlüğü'nden ruhsat, canlı müzik izin belgesi, işletme belgesi v.s. belgeler esas alınarak ilgili işyerlerine gerekli ihbarnameler düzenlenmiş, ilgilerine gönderilmiş ve tahakkuklaştırılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip ilgili işyerlerine gerekli ihbarnamelerin gönderilerek eğlence vergisi tahakkuklarının yapıldığı belirtilmiştir.

BULGU 24: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olan İşyerlerinin Bir Kısmına İlişkin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsil işlemlerinin Yapılmaması

2018 yılı içinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmiş olan işyerlerinin bir kısmından çevre temizlik vergisi tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinde;

"Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

..." denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükmüne göre, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan iş yerlerinden çevre temizlik vergisi alınması gerekir.

Yapılan incelemelerde, 2018 yılında işyeri açma çalışma ruhsatı verilmiş 423 işyerinden 96'sının çevre temizlik vergisi tahakkuk ve tahsilatının ilgili servis tarafından yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu eksik uygulama, dönem sonu mali tablolarında gelir hesaplarının rakamsal boyutunun daha düşük gösterilmesine ve belediyenin gelir kaybına neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 44'üncü maddesinde belirtilen ve Belediyemizce işyeri açma ruhsatı alınan, tarafınızca tespit edilen 96 adet işyerinin ÇTV beyanları girilerek tahakkuk ettirilmiş ve tahsil yönüne gidilmiştir."

denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 96 adet işyerinin Çevre ve Temizlik Vergisi beyanlarının girilerek tahakkuk kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

BULGU 25: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Geçiş hakkının kapsamı" başlıklı 22'nci maddesinde;

"Geçiş hakkı; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsar" hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Mezkûr Kanun'un 25'inci maddesi ise geçiş hakkı sağlayıcısı ile işletmeci arasındaki sözleşmenin mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşulu ile serbestçe yapılabileceği belirtilmiştir.

Geçiş hakkı ücretine ilişkin ayrıntılı düzenlemelere ise Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'te yer verilmiştir. Mezkûr Yönetmelik'in "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz." denilmektedir.

İlgili mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, belediye mücavir alanları içinde kalan yerlerde bulunan telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinin durumlarının tespit edilerek geçiş hakkı ücretlerinin belirlenmesinin gerektiği açıktır. Yapılan incelemede ise belediye

tarafından bu konuda herhangi bir çalışma yapılmadığı ve geçiş hakkı ücretlerine ilişkin takip ve tahsilatın gerçekleştirilmediği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz mücavir alanı içinde kalan yerlerde bulunan telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinin durumları tespit edilerek geçiş hakkı ücretlerine ilişkin takip yapılarak tahsilatının gerçekleşmesi için ilgili müdürlüğe bildirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip Belediye mücavir alanı içinde kalan yerlerde bulunan telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinin durumlarının tespit edilerek geçiş hakkı ücretlerine ilişkin gerekli takibin yapılacağı ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, 2018 yılı içerisinde sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsilatının yapılmadığı yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 26: Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin İmtiyaz Hakkının İhale Yapılmaksızın ve Gelir Elde Edilmeksizin Şirkete Devredilmesi

Ambalaj atıkları toplanması imtiyaz hakkının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale yapılmaksızın ve herhangi bir bedel alınmaksızın protokol ile şirkete devredildiği tespit edilmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde;

"Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak." denilerek katı atıklar ile ilgili işlemler belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

27.12.2017 tarih ve 30283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir. Mezkur Yönetmelik'in "Belediyelerin görev ve yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinde;

"(1) Ambalaj atıklarının ayrı toplanmasından, 5216 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında büyükşehir belediye sınırları içerisinde ilçe belediyeleri ve 5393 sayılı Kanunun 15 inci maddesi kapsamında belediyeler sorumludur.

....

(4) Belediyeler;

...

b) Ambalaj atıklarının ayrı toplanması için altıncı bölümde yer alan hususlara uygun olarak toplama sistemini kurmakla, ambalaj atığı üreticileri tarafından toplama sistemine verilen ambalaj atıklarını ayrı toplamakla veya toplattırmakla,

c) Ambalaj atıklarının yönetimi için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmakla, işletmek/işlettirmekle, kurduğu tesislere çevre lisanslı almak/aldırmakla veya bu faaliyeti çevre lisanslı toplama ayırma tesisleri ile gerçekleştirmekle,

...

görevli ve yükümlüdürler.

..." denilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre; ambalaj atığını toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmek ve kurduğu tesislere çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmak belediyelerin uhdesindedir. Belediyeler söz konusu işleri ya bizzat kendileri yapmak ya da Çevre ve Şehircilik Bakanlığından çevre lisansı almış firmalarla sözleşme yaparak yaptırmak durumundadırlar.

Ambalaj atıklarının toplanması hususunda gerek 5393 sayılı Kanun gerekse de yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümlerine göre belediyeler hem yetkili hem de imtiyaz hakkı sahibidir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun *"Kapsam"* başlıklı 1'inci maddesinde belediyelerin kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Kanun'a tabi olduğu belirtilmiş, *"Tanımlar"* başlıklı 4'üncü maddesinde ise *"hakların kiralanması" "kira"* tanımı içinde değerlendirilmiştir. Belediye için bir imtiyaz hakkı olan ve gelir getirici nitelikte bulunan ambalaj atıklarının toplanması, ya Kurum tarafından kendi imkânları ile yerine getirilmeli ya da 2886 sayılı Kanun'a göre rekabetin ve eşit muamele ilkelerinin sağlandığı bir ortamda ihale edilmelidir.

Uygulamada, ambalaj üreticileri mevzuat gereği aralarında birleşerek kar amacı gütmeyen ÇEVKO, TÜKÇEV, PAGÇEV gibi vakıflar kurmuşlar, yönetmelik gereği ambalaj atıklarının toplanması sorumluluklarını bu şekilde yerine getirme yoluna gitmişlerdir. Söz

konusu kuruluşlara *"yetkilendirilmiş kuruluş"* denilmektedir. Belediye, Yetkilendirilmiş Kuruluş ve Çevre Lisanslı şirket arasında üçlü sözleşme yapılmakta, söz konusu şirkete ambalaj atıklarıyla ilgili imtiyaz hakkı belediye tarafından verilmekte, söz konusu şirket topladığı ambalaj atıklarını yetkilendirilmiş vakfa fatura etmekte ve ücretini ondan almaktadır. Ayrıca söz konusu atıklar Şirket tarafından geri dönüşüm amacıyla satılmakta ve iki türlü gelir elde edilmektedir.

Yapılan incelemede; Bandırma Belediye sınırları içerisindeki ambalaj atığı toplama hakkının Kurum tarafından herhangi bir ihale yapılmadan, rekabet ve eşit muamele ilkeleri sağlanmadan bir Şirketle protokol imzalanması suretiyle bedelsiz verildiği görülmüştür. İmtiyazın bu şekilde bir şirkete protokol ile devredilmesi sonucunda belediye mevcut imtiyazından vazgeçmektedir. Bu sayede protokol imzalanan şirket, ambalaj atıklarının toplanmasını, ayrıştırılmasını sağlarken geri kazanım yolu ile de gelir elde etmiş olmaktadır.

Sonuç olarak, aynı zamanda gelir getirici bir faaliyet olan ambalaj atığı toplama işinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale yoluyla yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Özetle, ambalaj atıklarının bir sistem içerisinde toplanması işinin maliyet arz etmesi sebebiyle ilçede çevre lisanslı bir şekilde faaliyet gösteren üç firmanın Belediyeye davet edildiği, davete iki firmanın icazet ettiği,

Çevre Lisansına sahip iki firma ile iki ayrı bölge için protokol imzalandığı ve karşılığında iki firmadan toplam 80 tane atık kumbarası, okullar ve kamu kurumları için iç mekân kutuları istendiği,

Firmalardan birinin taahhütlerini yerine getirmemesi dolayısıyla protokolüne son verildiği, kendisinden istenen tüm materyallerin diğer firmadan talep edildiği, bu durum karşısında işe başlayan firmanın toplam 100 adet atık kumbarası (birim fiyatı yaklaşık 2.000-TL), 3 adet araç, 6 personel ile ilçe genelinde atık toplamaya yetkili kılındığı,

Ayrıca PAGÇEV yetkilendirilmiş kuruluşu ve BAHM Geri Dönüşüm Firması ile üçlü protokol imzalandığı, yapılan tüm masrafların BAHM Geri Dönüşüm Firması tarafından karşılandığı,

Günümüz şartlarına göre hesap yapıldığında; amortisman, akaryakıt, yedek parça, sigorta, mtv, lastik, periyodik bakım, personel maliyeti, personele verilen sosyal yardımlar vb.

nedenlerle bu işin Belediyece yapılmasının kamu yararı adına anlamlı bulunmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuzda ambalaj atıklarının piyasada faaliyet gösteren lisanslı şirketler vasıtasıyla toplanması ve ayrıştırılması ile bu hizmetlerin yapılmasında Belediye imkânlarının kullanılmaması hususunda herhangi bir itiraz bulunmamaktadır. Ancak söz konusu şirkete verilen bu yetki belediyeye ait olan bir imtiyazdır. Bu imtiyazın devredilmesinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. Kamu idaresi cevabında her ne kadar ilçede çevre lisanslı bir şekilde faaliyet gösteren üç firmanın Belediyeye davet edildiğini ve davete iki firmanın icazet ettiğini belirtse de, 2886 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde ihale konusu işlerin hangi esas ve usullere göre isteklilere ilan yoluyla duyurulacağı hüküm altına alınmıştır. Ambalaj atıklarının toplanması ve ayrıştırılması ile bu kapsamdaki hizmetlerin en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını teminen, imtiyaz hakkı devrinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale yoluyla yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, ambalaj atıkları toplanması imtiyaz hakkının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale yapılmaksızın ve herhangi bir bedel alınmaksızın protokol ile şirkete devredilmesine yönelik değerlendirmelerimiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 27: Hurdaya Ayrılan Araçların Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna Satış İşlemlerinin Yapılmaması

Kurumca hurdaya ayrılan araçların Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna satış işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

233 sayılı KHK'ye dayanılarak çıkarılan, 28.10.1984 tarih ve 18559 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan MKE Kurumu Ana Statüsü'nün, "Teşekkül'ün amaç ve faaliyet konuları" başlıklı 4'üncü maddesinin yedinci fıkrasında;

"Resmi daire ve idareler, iktisadi devlet teşebbüsleri, müesseseler ve bağlı ortaklıklar, uluslararası ikili anlaşmalara giren kuruluş ve teşekkül'lerin hurdaya ayırdıkları her türlü maden, malzeme, araç ve gereçleri toplamak, değerlendirmek ve kullanmak" ibaresi yer almaktadır.

20.03.1971 tarihinde çıkarılan 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile *"Resmi Daire ve İdareler ve İktisadi Devlet Teşekkülleri ile bunlara ait müessese ve iştiraklerinin malik*

oldukları her çeşit maden hurdaları bunların hurda halindeki halitalarının ve kullanılmayacak bir hale gelmiş bulunan muharrik ve müteharrik araçlarının kendi ihtiyaçlarından fazlalarının, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından altı ayda bir piyasa etütlerine dayanılarak yapacağı tespit ve teklif ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca kabul edilecek fiyatlarla Kuruma satış suretiyle devirleri" kararlaştırılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, belediyelerin sahip olduğu hurda nitelikli malzemelerini Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca her altı ayda bir belirlenen fiyatlar üzerinden savunma ihtiyaçlarına yönelik hammadde ihtiyacının karşılanması amacıyla Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna göndermeleri gerekmektedir.

Bandırma Belediyesinde yapılan denetimlerde, 17 adet aracın önceki yıllarda hurdaya ayrılma işlemlerinin tamamlanmasına rağmen MKE'ye satışına yönelik herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

Kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanımı ilkesi çerçevesinde, ekonomik ömrünü tamamlayıp hurdaya ayrılan ve atıl vaziyette hurda ambarlarında bekletilen araçların MKE'ye satışına yönelik işlemlerin yapılması gerekir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Bandırma Belediyesi Başkanlığına ait hurdaya ayrılan araçlar ve diğer metal hurdaların mevcut envarterlerinin çıkartılarak güncellenmesi sağlanacaktır. Bu güncelleme işlemi sonrası konu ile ilgili değerlendirmeler ve gerekli çalışmalar yürütülecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip hurdaya ayrılan araçların envarterinin çıkartılarak gerekli çalışmaların yürütüleceği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, Kurumca hurdaya ayrılan araçların Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna satış işlemlerinin yapılmadığına yönelik değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 28: Kurum Taşınmazlarının Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Gerçek Kişilere, Şirketlere ve Derneklere Tahsis Edilmesi

Belediyeye ait taşınmazlardan bazılarının belediye meclisi kararı olmaksızın belediye encümeni kararıyla tahsis yapılabilecek kamu idareleri arasında sayılmayan gerçek kişilere, şirketlere ve derneklere tahsis işlemlerinin yapıldığı, tahsis sürelerinin her yıl encümen kararıyla uzatıldığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınmaz Tahsisi" başlıklı 47'inci maddesinde;

"Kamu idareleri, kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilirler. Tahsis edilen taşınmaz, amaç dışı kullanılamaz…" ifadesi yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde;

"Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.",

"Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde;

" Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.",

"Encümenin görev ve yetkileri" başlıklı 34'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde;

"Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.",

"Diğer Kuruluşlarla İlişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

d)Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal

www.balioglu.net

edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür… " hükümleri yer almaktadır.

02.02.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 16.10.2017 T. 2017/1 E., 5415/1 K. sayılı Sayıştay Genel Kurlu İçtihadı Birleştirme Kararına göre;

"… Belediyenin muhtelif taşınmazlarının doğrudan Belediye Meclis kararı ile… Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübüne tahsis edilmesi işleminin, 2886 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ihale yoluyla bir kiralama yapılmamış olması nedeniyle kiralama olarak kabul edilmeyeceği,

…

Belediye Meclis kararı ile taşınmaz tahsisinin, 5393 sayılı Kanun'un 69'uncu maddesindeki özel hükümler hariç olmak üzere, ancak 5018 sayılı Kanun'un 47'nci maddesi ile 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi çerçevesinde ve sadece mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yapılabileceği, bu nedenle kamu kurum ve kuruluşu niteliği taşımayan … Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübüne yapılan taşınmaz tahsisinin mevzuata aykırı olduğu,

Değerlendirilmiştir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde; belediyeler mahalli müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla belediye meclislerinin bu konuya ilişkin alacakları kararla sadece mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis yapabileceklerdir. Söz konusu tahsislerin bedelli olması, yapılan işlemin tahsis niteliğini ortadan kaldırmamakta ve taşınmazın kiralandığı anlamına gelmemektedir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesi ile belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği ve "İhale usullerinin neler olduğu" başlıklı 35'inci maddesinde de taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemelerde, Kurum taşınmazlarının ihale yapılmaksızın encümen kararıyla mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşları dışındaki gerçek ve tüzel kişiler ile derneklere tahsis edildiği, tahsis sözleşmelerinin kiralama sözleşmeleri gibi düzenlendiği ve tahsis sürelerinin de her yıl encümen kararıyla uzatıldığı anlaşılmıştır.

Kurum taşınmazlarının mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşları dışındaki

gerçek ve tüzel kişiler ile derneklere encümen kararıyla bedelli olarak tahsis yöntemiyle kullandırılmasında mevzuata uyarlık bulunmadığı düşünülmektedir. Söz konusu tahsislerin bedelli olması taşınmazın kiralandığı anlamına gelmemektedir. Kaynakların verimli kullanılması, eşit muamele, rekabet ve fırsat eşitliği ilkeleri gereği bu taşınmazların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale yoluyla kiralanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bazı tahsis sahipleri tahsisin sonlandırılması talebinde bulunmuş olup 27/02/2019 tarih ve 159 Sayılı Encümen Kararı ile tahsisleri sonlandırılmış olup, kiralama başvurusu olması halinde 2886 Sayılı İhale yasası kapsamında kiralama işlemi yapılacaktır. Bulguda belirtilen hususlar dikkate alınarak uygulama yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bazı taşınmaz tahsis işlemlerini sonlandırdığını belirterek bulgumuzda belirtilen hususların dikkate alınacağını ifade etmiş ise de; 2018 yılında kurum taşınmazlarının gerçek kişilere, şirketlere ve derneklere tahsis edilmesinin mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil ettiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

BANDIRMA BELEDİYESİ 01/01/2016-31/12/2018 TARİHLERİ ARASI BİLANÇOSU									
	AKTİF					PASİF			
		2016	2017	2018			2016	2017	2018
1	DÖNEN VARLIKLAR	35.240.980,71	42.160.174,16	50.829.859,66	3	KISA VADELI YABANCI KAYNAKLAR	9.721.528,73	24.799.662,40	29.117.373,46
10	Hazır Değerler	7.990.857,02	8.934.233,05	4.619.190,37	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	397.976,95	10.781.384,68	9.732.809,51
100	Kasa Hesabı	0,00	0,00	0,00	300	Banka Kredileri Hesabı	397.976,95	10.781.384,68	9.732.809,51
102	Banka Hesabı	7.803.435,39	8.802.601,91	4.365.806,43	31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00	0,00	0,00
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0,00	0,00	0,00	32	Faaliyet Borçları	3.792.259,25	5.725.568,80	9.720.077,88
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0,00	0,00	0,00	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	3.792.259,25	5.725.568,80	9.720.077,88
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	187.421,63	131.631,14	253.383,94	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	4.285.896,09	5.201.408,95	6.247.092,98
11	Menkul Kıymetler	0,00	0,00	0,00	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.626.481,69	1.887.349,08	2.240.131,81
12	Faaliyet Alacakları	24.241.968,27	31.950.969,83	43.581.346,40	333	Emanetler Hesabı	2.659.414,40	3.314.059,87	4.006.961,17
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0,00	0,00	14.200.886,36	36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	544.284,87	633.915,19	795.190,50
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	24.179.496,69	31.864.910,54	28.972.989,19	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	260.282,63	349.191,89	412.855,99
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	0,00	0,00	0,00	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	145.071,66	151.009,70	123.560,83
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	62.471,58	86.059,29	407.470,85	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	138.930,58	133.713,60	258.773,68
13	Kurum Alacakları	0,00	0,00	0,00	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	0,00	0,00	0,00
14	Diğer Alacaklar	238.887,81	260.876,79	82.770,55	37	Borç ve Gider Karşılıkları	700.000,00	1.255.061,37	1.250.000,00
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	238.887,81	260.876,79	82.770,55	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	700.000,00	1.255.061,37	1.250.000,00
15	Stoklar	48.420,71	112.967,88	0,00	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkuk	0,00	1.202.323,41	1.372.185,37

www.balioglu.net

150	İlk Madde Ve Malzemeler	48.420,71	112.967,88	0,00	**381**	Gider Tahakkukları Hesabı	0,00	1.202.323,41	1.372.185,37
16	Ön Ödemeler	407.491,67	390.922,68	511.676,60	**39**	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	1.111,57	0,00	17,22
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabı	0,00	0,00	0,00	**391**	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	1.111,57	0,00	17,22
161	Personel Avansları Hesabı	0,00	0,00	0,00	**4**	UZUN VADELI YABANCI KAYNAKLAR	13.351.083,79	8.011.824,78	4.272.693,30
162	Bütçe Dişi Avans Ve Krediler Hesabı	407.491,67	390.922,68	511.676,60	**40**	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	9.682.905,71	4.680.083,50	2.057.360,41
19	Diğer Dönen Varlıklar	2.313.355,23	510.203,93	2.034.875,74	**400**	Banka Kredileri Hesabı	9.682.905,71	4.680.083,50	2.057.360,41
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	2.313.355,23	510.203,93	2.034.875,74	**41**	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00	0,00	0,00
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00	0,00	0,00	**43**	Diğer Borçlar	0,00	0,00	0,00
2	DURAN VARLIKLAR	632.989.978,01	610.027.293,93	861.182.502,55	**47**	Borç ve Gider Karşılıkları	1.038.449,08	1.538.449,08	1.600.000,00
21	Menkul Varlıklar	0,00	0,00	0,00	**472**	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	1.038.449,08	1.538.449,08	1.600.000,00
22	Faaliyet Alacakları	0,00	0,00	0,00	**48**	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	2.629.729,00	1.793.292,20	615.332,89
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	0,00	0,00	0,00	**481**	Gider Tahakkukları Hesabı	2.629.729,00	1.793.292,20	615.332,89
23	Kurum Alacakları	0,00	0,00	0,00	**5**	ÖZ KAYNAKLAR	645.158.346,20	619.375.980,91	878.622.295,45
24	Mali Duran Varlıklar	4.924.447,51	4.924.447,51	5.224.447,51	**50**	Net Değer-Sermaye	652.989.074,18	655.506.533,88	923.243.718,02
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	4.634.447,51	4.634.447,51	4.634.447,51	**500**	Net Değer Hesabı	652.989.074,18	655.506.533,88	923.243.718,02
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye Hesabı	290.000,00	290.000,00	590.000,00	**57**	Geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçları	19.693.573,99	4.032.784,80	4.032.784,80
25	Maddi Duran Varlıklar	628.065.530,50	605.102.846,42	855.958.055,04	**570**	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	19.693.573,99	4.032.784,80	4.032.784,80
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	470.701.401,41	432.935.388,50	648.584.530,84	**58**	Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları	-24.282.945,64	-27.524.301,97	-40.163.337,77
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	57.888.896,72	61.789.491,29	68.268.361,57	**580**	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	-24.282.945,64	-27.524.301,97	-40.163.337,77
252	Binalar Hesabı	70.602.266,98	70.345.807,22	100.002.599,82	**59**	Dönem olumsuz faaliyet sonuçları	-3.241.356,33	-12.639.035,80	-8.490.869,60
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	4.242.520,34	4.274.377,37	4.286.594,58	**591**	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	-3.241.356,33	-12.639.035,80	-8.490.869,60

www.balioglu.net

254	Taşıtlar Hesabı	4.177.693,85	4.674.172,77	4.833.472,77					
255	Demirbaşlar Hesabı	2.633.831,64	3.012.092,38	3.366.396,45					
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-17.688.445,61	-19.418.203,41	-21.401.537,78					
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	35.507.365,17	47.489.720,30	48.017.636,79					
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00					
260	Haklar Hesabı	1.962.766,98	1.962.766,98	1.962.766,98					
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.962.766,98	-1.962.766,98	-1.962.766,98					
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00	0,00	0,00					
29	Diğer Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00					
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	854.239,28	879.058,44	926.943,48					
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-854.239,28	-879.058,44	-926.943,48					
AKTİF TOPLAM		**668.230.958,72**	**652.187.468,09**	**912.012.362,21**	**PASİF TOPLAM**		**668.230.958,72**	**652.187.468,09**	**912.012.362,21**
9	NAZIM HESAPLAR	129.713.617,62	131.649.388,95	141.501.435,91	**9**	NAZIM HESAPLAR	129.713.617,62	131.649.388,95	141.501.435,91
90	Ödenek Hesapları	99.648.148,53	103.372.273,65	107.441.944,22	**90**	Ödenek Hesapları	99.648.148,53	103.372.273,65	107.441.944,22
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00	0,00	0,00	**901**	Bütçe Ödenekleri Hesabı	99.648.148,53	103.372.273,65	107.441.944,22
905	Ödenekli Giderler Hesabı	99.648.148,53	103.372.273,65	107.441.944,22	**91**	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H	9.133.904,56	12.236.270,56	9.016.714,45
91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H	9.133.904,56	12.236.270,56	9.016.714,45	**911**	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	8.952.308,05	12.054.674,05	9.016.714,45
910	Teminat Mektupları Hesabı	8.952.308,05	12.054.674,05	9.016.714,45	**913**	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	3.050,51	3.050,51	0,00
912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	3.050,51	3.050,51	0,00	**915**	Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	178.546,00	178.546,00	0,00
914	Verilen Teminat Mektupları Hesabı	178.546,00	178.546,00	0,00	**92**	Taahhüt Hesapları	20.931.564,53	16.040.844,74	25.042.777,24

92	Taahhüt Hesapları	20.931.564,53	16.040.844,74	25.042.777,24	**921**	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	20.931.564,53	16.040.844,74	25.042.777,24
920	Gider Taahhütleri Hesabı	20.931.564,53	16.040.844,74	25.042.777,24					
Nazım Aktif Toplam		**129.713.617,62**	**131.649.388,95**	**141.501.435,91**	**Nazım Pasif Toplam**		**129.713.617,62**	**131.649.388,95**	**141.501.435,91**

www.balioglu.net

BANDIRMA BELEDİYESİ 01/01/2016-31/12/2018 TARİHLERİ ARASI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU					
Hesap Kodu	**Yardımcı Hesap Kodu**	**GELİRİN TÜRÜ**	**2016**	**2017**	**2018**
600	01	Vergi Gelirleri	21.916.058,49	22.123.498,14	28.770.862,12
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.981.354,65	16.457.821,71	17.932.989,24
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,00	7.450,00	12.825,00
600	05	Diğer Gelirler	34.900.764,65	38.572.875,30	44.002.741,83
		GELİRLER TOPLAMI	**77.798.177,79**	**77.161.645,15**	**90.719.418,19**
Hesap Kodu	**Yardımcı Hesap Kodu**	**GİDERİN TÜRÜ**	**2016**	**2017**	**2018**
630	01	Personel Giderleri	17.038.578,07	18.429.581,84	19.538.260,08
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderle	2.837.746,97	3.678.866,83	3.808.928,70
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	43.801.202,68	50.037.587,64	54.251.372,67
630	04	Faiz Giderleri	65.218,07	625.893,25	500.939,25
630	05	Cari Transferler	1.800.170,38	1.745.749,81	1.634.880,55
630	13	Amortisman Giderleri	2.408.077,01	1.754.576,96	2.031.219,41
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	13.088.540,94	13.528.424,62	17.444.687,13
		GİDERLER TOPLAMI	**81.039.534,12**	**89.800.680,95**	**99.210.287,79**
		FAALİYET SONUCU	**-3.241.356,33**	**-12.639.035,80**	**-8.490.869,60**

www.balioglu.net

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Belediye Sınırları İçerisinde Yapılmış Olan Kamulaştırma İşlemlerinin Tapu İdaresi Tarafından İlgili Belediyeye Bildirilmemesi	2016	Yerine Getirilmedi	Söz konusu bulgu konusu hususun denetim dönemimiz içerisinde idare tarafından düzeltilmemiş olduğu görüldüğünden tarafımızca düzenlenen rapor içerisinde Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler bölümünde BULGU-22'de yer almıştır.
Taşınmazlara Ait Fiili Envanter	2016	Yerine Getirilmedi	Söz konusu bulgu konusu hususun denetim dönemimiz içerisinde idare tarafından düzeltilmemiş

Çalışmalarının Tamamlanmaması			olduğu görüldüğünden tarafımızca düzenlenen rapor içerisinde Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde BULGU-4'de yer almıştır.
Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2016	Yerine Getirilmedi	Söz konusu bulgu konusu hususun denetim dönemimiz içerisinde idare tarafından düzeltilmemiş olduğu görüldüğünden tarafımızca düzenlenen rapor içerisinde Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler bölümünde BULGU-2'de yer almıştır.
Taşınmaz Kira Bedellerinin Günün Emsal ve Rayiç Bedellerine Göre Güncellenmemesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu bulgu konusu hususun denetim dönemimiz içerisinde yaptığımız incelemelerde idare tarafından düzeltildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

BALIKESİR BANDIRMA BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **95**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **96**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **96**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **96**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **97**

6. **DENETİM BULGULARI** **98**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Stratejik Amaç ve Hedef Sayıları 102
Tablo 2: Ölçülebilir Olmayan Göstergelere İlişkin Örnekler..... 103

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Kurumun İlgili Mevzuat Gereği Yerine Getirmesi Gereken Yükümlülüğünü Stratejik Planda "Amaç" Olarak Belirlemesi

2. Stratejik Planda "İzleme ve Değerlendirme" Bölümünün Bulunmaması

3. Stratejik Planda "Maliyet Tablosu" ile "Kaynak Tablosu"na Yer Verilmemesi

4. Stratejik Planda Bir Önceki Dönem Stratejik Planına İlişkin Değerlendirmelere Yer Verilmemesi

5. Stratejik Planda Yer Alan Amaç ve Hedef Sayısının Çokluğu

6. Stratejik Planda Yer Alan Bazı Göstergelerin Ölçülebilir Olmaması

7. Faaliyet Maliyetleri Tablosunun Altında Açıklamalar Kısmının Yer Almaması

8. Performans Programı ile Stratejik Plan Arasında Tutarsızlıklar Bulunması

9. Faaliyet Raporunun İçeriğinin Mevzuata Uygun Olarak Hazırlanmaması

10. Veri Kayıt Sistemlerinin Mevcut Olmaması

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Bandırma Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Bandırma Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 Yılı Performans Programı,
- 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçlarının ölçümünü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Performans Bilgisinin Denetimi çerçevesinde Bandırma Belediyesine ait 2015-2019 yılları Stratejik Planı ve 2018 yılı Performans Programı ile 2018 yılı Faaliyet Raporunun yasalarca belirlenen süre ve tanımlamalara uygun olarak hazırlandığı ve kamuya sunulduğu, dolayısıyla kurumun raporlama gereklilikleri açısından görevini yerine getirdiği anlaşılmıştır.

Performans bilgisinin içeriğine yönelik olarak yapılan incelememizde, raporumuzun "genel değerlendirme" ve "denetim bulguları" bölümünde açıklanan ve üzerinde durulması gereken bazı hususlar tespit edilmiştir.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla seçilen performans göstergelerine ilişkin veri kayıt sistemleri incelendiğinde, üst yönetim tarafından onaylanmış performans bilgisinin üretilmesine ilişkin bir politika, plan veya mevzuat düzenlemesinin bulunmaması ve performans hedeflerini ölçmek ve raporlamak için sağlıklı bir veri kayıt sisteminin de kurulmamış olması nedenleriyle faaliyet raporunda yer alan hedef ve göstergelerin kayıt sistemlerinden elde edilen bilgilerle doğrulanamayacağı kanaatine varılmıştır.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Bandırma Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik

Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Bandırma Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Bandırma Belediyesi 2015–2019 dönemine ilişkin Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunu zamanında hazırlayarak "mevcudiyet" ve "zamanlılık" kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Stratejik Planda, misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 28 adet amaç, 51 adet hedef ve 102 adet gösterge belirlenmiştir.

Bandırma Belediyesi 2018 yılı performans denetimi kapsamında elde edilen belge ve bilgi çerçevesinde:

www.balioglu.net

- Bandırma Belediyesinin hazırlamış olduğu Stratejik Planda maliyetlendirme bölümüne yer verilmediği ayrıca Stratejik Planda ölçülebilir olmayan stratejik hedeflerin belirlendiği,

- Bandırma Belediyesinin hazırlamış olduğu Performans Programında, faaliyet maliyetleri tablosunun altında açıklama kısmının yer almadığı ve Performans Programı ile Stratejik Plan arasında tutarsızlıkların bulunduğu,

- Bandırma Belediyesinin hazırlamış olduğu Faaliyet Raporunda performans gerçekleşmesinin ölçülmesine yönelik veri kayıt sisteminin kurulmadığı,

- Bandırma Belediyesinin hazırlamış olduğu Faaliyet Raporunun içeriğinin mevzuata uygun olarak hazırlanmadığı görülmüştür.

Bandırma Belediyesinin hazırlamış olduğu Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporundaki performans bilgisi içeriğinin bulgu konusu yapılan hususlar dışında düzenlemelere uygun olduğu düşünülmektedir.

Faaliyet dönemi içerisindeki verilerin toplanması, işlenmesi ve analizine yönelik riskleri tespit edecek, yıl içindeki değişiklikleri takip ederek kontrolünü sağlayacak belgelenmiş prosedürleri olan sorumluların ve sorumluluklarının belirlendiği bir veri kayıt sisteminin

kurulmasının uygun olduğu düşünülmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Kurumun İlgili Mevzuat Gereği Yerine Getirmesi Gereken Yükümlülüğünü Stratejik Planda "Amaç" Olarak Belirlemesi

Kurumun 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereği yerine getirmesi gereken "İşyeri hekimi ve iş sağlığı güvenliği uzmanı almak" yükümlülüğünü Stratejik Planda "Amaç" olarak belirlediği görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda;

"Amaçlar kuruluşun ulaşmayı hedeflediği sonuçların kavramsal ifadesidir. Amaçlar, kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulanması ile elde edilecek sonuçları ifade eder." denilmektedir ve devamında amaçların özellikleri ayrı ayrı belirtilmektedir. Kılavuzun bu yöndeki değerlendirmelerine göre amaçlar temel olarak, kuruluşun misyonunu gerçekleştirmesine katkıda bulunmalıdır.

www.balioglu.net

Yine Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda;

"Misyon bir kuruluşun varlık sebebidir; kuruluşun ne yaptığını, nasıl yaptığını ve kimin için yaptığını açıkça ifade eder. Misyon bildirimi stratejik plan dokümanının diğer kısımlarına da temel oluşturur. Misyon bildirimi, kuruluşun sunduğu tüm hizmet ve faaliyetleri kapsayan bir şemsiye kavramdır." denilerek misyon kavramına açıklık getirilmiştir.

Kılavuzun misyon ve amaçlara ilişkin bu tanımlamalarına ve amaçların özelliklerine dair açıklamalarına rağmen kurumun ilgili mevzuatı gereği yerine getirmesi gereken "İş yeri hekimi ve iş sağlığı ve güvenliği uzmanı almak" yükümlülüğünü stratejik amaç olarak belirlemesinde yukarıda belirtilen hükümlere uygunluk olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2019-2023 Stratejik Planında Kurumumuzun ilgili mevzuatı gereği yerine getirmesi gereken yükümlülüklerinin stratejik amaç olarak stratejik planda yer almaması hususunda dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planda belirtilen hususlara dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planda Kurumun ilgili mevzuatı gereği yerine getirmesi gereken yükümlülüklerinin stratejik amaç olarak stratejik planda yer alması yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 2: Stratejik Planda "İzleme ve Değerlendirme" Bölümünün Bulunmaması

Belediyenin 2015-2019 Stratejik Planında "İzleme ve Değerlendirme" bölümünün bulunmadığı görülmüştür.

Stratejik Planlama Kılavuzuna göre; izleme, stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasıdır. Değerlendirme ise, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir. Amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesine ilişkin gelişmelerin belirli bir sıklıkla raporlanması ve ilgili taraflar ile kurum içi ve kurum dışı mercilerin değerlendirmesine sunulması, izleme faaliyetlerini oluşturur. Stratejik planlama sürecinde, izleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda elde edilen bilgiler kullanılarak, stratejik plan gözden geçirilir, hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılır.

www.balioglu.net

Stratejik Planda yer alan amaç ve hedeflerin gerçekleşme seviyelerinin ne şekilde ölçüleceği Planın "İzleme ve Değerlendirme" bölümünde açıklanmalıdır. Söz konusu bölüm ve açıklamalara Planda yer verilmemesi, stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme açısından önemli bir eksikliktir.

Kamu idaresi cevabında; "2019-2023 Stratejik Planımızda 'İzleme ve Değerlendirme' bölümüne yer verilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planda "İzleme ve Değerlendirme" bölümüne yer verileceği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan için bulguda belirtilen hususları ortadan kaldırmamaktadır.

BULGU 3: Stratejik Planda "Maliyet Tablosu" ile "Kaynak Tablosu"na Yer Verilmemesi

Bandırma Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planında tüm amaç ve hedeflerin karşılığı olan beş yıllık tahmini maliyetleri gösteren "maliyet tablosu" ile bu maliyetlerin karşılanacağı kaynakları gösteren "kaynak tablosu"na yer verilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun "Maliyetlendirme" başlıklı 6'ncı bölümünde;

"Maliyetlendirme sürecindeki temel amaç, geliştirilen politikaların ve bunların yansıtıldığı amaç ve hedeflerin gerektirdiği maliyetlerin ortaya konulması suretiyle politika tercihlerinin ve karar alma sürecinin rasyonelleştirilmesine katkıda bulunmaktır. Maliyetlendirme, kamu idarelerinin stratejik planları ile bütçeleri arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi ve harcamaların önceliklendirilmesi sürecine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Kuruluşun amaç ve hedeflerine yönelik stratejiler doğrultusunda gerçekleştirilecek faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacı bu aşamada belirlenir." denildikten sonra maliyetlendirmenin nasıl yapılacağı açıklanmıştır. Buna göre her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminlerinin yapılarak bir hedefin yaklaşık maliyetine, hedeflerin maliyet tahmini toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılması öngörülmüştür. Kılavuzda yer alan 4 numaralı "maliyet tablosu" yardımıyla da planın 5 yıllık tahminin maliyetinin ortaya konacağı belirtilmiştir.

Kurumun Tablo 4'te belirtilen toplam maliyetleri, elde edeceği kaynaklarla karşılaştırması maksadıyla, yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği hususundaki tahmini Tablo 5'te gösterilen kaynak tablosundan yararlanmak suretiyle gerçekleştirilebileceği ve öngörülen maliyetler ile tahmin edilen kaynakların örtüşmemesi halinde yapılabilecek düzenlemelerin neler olduğu da aynı bölümde açıklanmıştır.

Kılavuzun maliyetlendirmeye ilişkin bu açıklamalarına rağmen, stratejik planda "Maliyet Tablosu" ve "Kaynak Tablosu" nun bulunmaması, kurumun öngördüğü stratejik amaç ve hedeflerin maliyetleri hususunda hem karar alıcılara hem de kamuoyuna yeterli bilgi sunulmadığı ve stratejik amaç ve hedeflerin kurumun imkânları ile ilişkilendirilmediği anlamına gelmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "2019-2023 Stratejik Planımızda 'Maliyet Tablosu' ve 'Kaynak Tablosu'na yer verilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planda "Maliyet Tablosu" ve "Kaynak Tablosu"na yer verileceği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan için bulguda belirtilen hususları ortadan kaldırmamaktadır.

BULGU 4: Stratejik Planda Bir Önceki Dönem Stratejik Planına İlişkin Değerlendirmelere Yer Verilmemesi

Belediyenin 2015-2019 Stratejik Planında, bir önceki dönemin stratejik planına ilişkin gerçekleşmeleri içeren özet değerlendirmeye yer vermediği görülmüştür.

28 Temmuz 2011 tarih ve 28008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'in (Sıra No: 1) "Stratejik Plan Hazırlama Sürecinde Uyulması Gereken Genel Hususlar" başlıklı kısmında;

"İkinci ve daha sonraki stratejik planını hazırlayacak kamu idareleri için, yürürlükteki stratejik planın uygulanmış olan dönemine ilişkin hedef ve göstergeler bazında gerçekleşme düzeyi ile başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirme bölümüne yeni hazırlanacak plan içinde yer verilecektir. Bir önceki plandan temel farklılıklar ve bu farklılıkların nedenleri açıklanacaktır." denilmektedir.

Tebliğ hükmüne göre, bir önceki uygulanmış stratejik plan dönemine ilişkin hedef ve göstergelerin başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirmenin yeni stratejik planda yer alması gerekmektedir. Belediyenin, bir önceki stratejik planına ilişkin gerçekleşmelerin özet değerlendirmesine, 2015-2019 yıllarını kapsayan stratejik planda yer vermediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "2019-2023 Stratejik Planımızda 2015-2019 Stratejik Planına ilişkin değerlendirmelere yer verilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planda 2015-2019 Stratejik Planına ilişkin değerlendirmelere yer verileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Bununla birlikte, gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler bulguda belirtilen hususları ortadan kaldırmamaktadır.

BULGU 5: Stratejik Planda Yer Alan Amaç ve Hedef Sayısının Çokluğu

Bandırma Belediyesinin 2015-2019 yıllarını kapsayan stratejik planında çok sayıda amaç ve hedef belirlendiği görülmüştür.

Belediye, misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere stratejik planda, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen 28 adet stratejik amaç ve 51 adet stratejik hedef belirlemiştir.

Tablo 1: Stratejik Amaç ve Hedef Sayıları

Stratejik Alan	Amaç Sayısı	Hedef Sayısı
Yönetim ve Organizasyon	3	4
İnsan Kaynakları	3	4
Dış İlişkiler	2	3
Kaynak Yönetimi	3	5
Kültür ve Sanat	4	9
Çevre Yönetimi	9	18
Kentsel Altyapı ve Üstyapı	3	5
Sosyal Hizmetler	1	3
Toplam	**28**	**51**

www.balioglu.net

Çok sayıda amaç, hedef, gösterge ve faaliyetin bulunması Stratejik Planın "stratejik" olma niteliği ile bağdaşmamaktadır. Planlama ile stratejik planlama anlayışı arasındaki temel farklılıklardan başlıcası, misyon ve vizyon tanımlaması ile mevcut durum arasındaki açıklığın kapatılmasında temel rol oynayacak birkaç stratejik amaç etrafında kurumun odaklanmasını sağlamaktır. Çok fazla sayıda, her faaliyeti kapsayan amaçlar; başarılabilme, odaklanma, toplanacak performans bilgisinin ölçüm ve değerlendirilebilmesi açısından sorunlu olabilmektedir.

Nitekim, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'de, 2006–2010 geçiş döneminde kamu idarelerince hazırlanmış olan stratejik planlarda yaygın yapılan eksikliklere ilişkin belirtilen hususlardan birinin de, performans programı hazırlıklarında güçlük oluşturacak sayıda ve nitelikte amaç ve hedef belirlenmesi olduğu vurgulanmıştır.

Bu nedenle, Stratejik Planda çok sayıda amaç ve hedef belirlenmesinin makul olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2019-2023 Stratejik Planda belirlenen amaçların 10'u

geçmemesine özen gösterilecek ve bu amaçlara ilişkin hedeflerin de 5'ten fazla olmaması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilmekle birlikte, 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planda amaçların 10'u geçmemesine özen gösterileceği ve bu amaçlara ilişkin hedeflerin de 5'ten fazla olmamasının sağlanacağı ifade edilmiştir. 2018 yılında yayımlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu (3. Sürüm)'nun "Amaçlar" bölümünde: *"Amaç sayısının en az iki, en fazla yedi olması ve bu amaçlardan bir tanesinin de kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik oluşturulması gerekir."* hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla, 2019-2023 dönemi Stratejik Planı hazırlanırken bu hüküm doğrultusunda işlem yapılmalıdır.

Sonuç itibariyle, 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planda çok sayıda amaç ve hedef belirlendiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 6: Stratejik Planda Yer Alan Bazı Göstergelerin Ölçülebilir Olmaması

www.balioglu.net

Belediyenin 2015-2019 Stratejik Planının incelenmesi neticesinde, bazı göstergelerin ölçülebilir olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nun "Geleceğe Bakış" başlıklı 5'inci kısmının "F-Performans Göstergeleri" bölümünde;

"Hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gereklidir. Performans göstergeleri gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Bir performans göstergesi, ölçülebilirliğin sağlanması bakımından miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilir." denilmektedir.

Göstergelerin, hedeflere ne ölçüde ulaşıldığını ortaya koyabilmesi için ölçülebilir olması gerekir. Ancak Bandırma Belediyesinin Stratejik Planında aşağıda bazı örnekleri verilen göstergelerin ölçülebilir olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 2: Ölçülebilir Olmayan Göstergelere İlişkin Örnekler

Stratejik Amaç 1: Belediye olarak vatandaşlarımıza kaliteli, zamanında etkili ve verimli hizmet sunmak		
Hedef	**Gösterge (Başarı Ölçüsü)**	**Değerlendirme**
1.1 Vatandaşların Belediye	**1.1.1.** Elektronik arşivleme	

hizmetlerine karşı memnuniyetini artırmak	sisteminin kurularak E-İmar uygulamalarının yapılması	Hedef ölçülebilir değildir. Hedefin ölçülebilir olmadığı durumlarda performans göstergelerine yer verilir. Bu durumda performans göstergesinin hedefe ne ölçüde ulaşıldığını ortaya koyması açısından, göstergenin miktar, zaman, kalite ve maliyet cinsinden ifade edilmesi gerekmektedir.
	1.1.2 Kent bilgi sisteminin kurularak ilgili güncellemelerin yapılması	
	1.1.3. EBYS ve e-imza ile ilgili çalışmalara başlanarak ORACLE veri tabanımıza entegre çalışacak EBYS altyapı çalışmalarının yapılması	
Stratejik Amaç 7: Ulusal ve uluslararası alanda dış ilişkileri güçlendirmek, sürdürmek ve ortak proje üreterek uluslararası fonlardan faydalanma düzeyini yükseltmek		
Hedef	**Gösterge**	**Değerlendirme**
7.1 AB fonlarından faydalanmak	**7.1.2** Bütçe imkanları dahilinde uygulanabilir projelerin hayata geçirilmesi	Hedef ölçülebilir değildir. Hedefin ölçülebilir olmadığı durumlarda performans göstergelerine yer verilir. Bu durumda performans göstergesinin hedefe ne ölçüde ulaşıldığını ortaya koyması açısından, göstergenin miktar, zaman, kalite ve maliyet cinsinden ifade edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "2019-2023 Stratejik Planımızda hedeflere ilişkin göstergeler ölçmeye imkân verecek nitelik ve nicelikte oluşturulacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planda hedeflere ilişkin göstergelerin ölçmeye imkan verecek nitelik ve nicelikte oluşturulacağı ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, gelecek yıllara dönük olarak öngörülen bu eylemler bulguda belirtilen hususları ortadan kaldırmamaktadır.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 7: Faaliyet Maliyetleri Tablosunun Altında Açıklamalar Kısmının Yer Almaması

Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne göre Faaliyet Maliyetleri Tablosunun altında açıklamalar kısmına yer verilmediği görülmüştür.

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde, "*Faaliyet maliyetleri tablosu performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenen her bir faaliyet için sorumlu birimler tarafından ayrı ayrı doldurulacaktır. Aynı faaliyetten sorumlu birden fazla harcama birimi olması halinde, her harcama birimince bu tablo ayrı ayrı doldurulacak olup mali hizmetler birimlerince bu tablolar konsolide edilerek tek bir tablo haline getirilecektir.*

Açıklamalar bölümünde ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verilecektir." denilmektedir.

Performans Programında yer alan Faaliyet Maliyetleri Tablosunun altında rehbere uygun olarak açıklamalara yer verilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; "2020 Performans Programında yer alan Faaliyet Maliyetleri Tablosunun altında rehbere uygun olarak açıklamalara yer verilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip bundan sonra hazırlanacak olan Performans Programında belirtilen hususlara dikkat edileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Bununla birlikte, 2018 yılı Performans Programında Faaliyet Maliyetleri Tablosunun altında rehbere uygun olarak açıklamalara yer verilmemesinin mevzuata aykırılık teşkil ettiği yönündeki değerlendirmelerimiz devam etmektedir.

BULGU 8: Performans Programı ile Stratejik Plan Arasında Tutarsızlıklar Bulunması

Stratejik Planda yer alan amaç ve hedeflerin Performans Programında farklı numaralandırıldığı görülmüştür.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Performans Programı" başlıklı 16'ncı maddesinde: *"Performans programları, stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini oluşturur."* ifadesine yer verilmiştir.

Performans Programı-Stratejik Plan arasında sözü edilen bu organik bağ nedeniyle; amaç, hedef ve göstergelerin tutarlı olarak söz konusu belgelerde yer alması gerekmektedir.

İzlenebilirlik ve tutarlılık adına performans yönetimine ilişkin dokümanlar daha dikkatlice hazırlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "2019-2023 Stratejik Planında yer alacak olan amaç, hedef ve göstergelerine ait numaralandırmalar, tutarlı ve izlenebilirlik olması için 2020 Performans Programını hazırlarken gerekli hassasiyet gösterilecek ve performans yönetime ilişkin dökümanlar daha dikkatlice hazırlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019-2023 Stratejik Planında yer alacak olan amaç, hedef ve göstergelere ait numaralandırmaların tutarlı ve izlenebilir olması için 2020 Performans Programını hazırlarken gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, Performans Programı ile Stratejik Plan arasında tutarsızlıklar bulunmasının mevzuata aykırılık teşkil ettiği yönündeki değerlendirmelerimiz devam etmektedir.

www.balioglu.net

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 9: Faaliyet Raporunun İçeriğinin Mevzuata Uygun Olarak Hazırlanmaması

Faaliyet raporunun Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Faaliyet raporları" başlıklı 41'inci maddesinin beşinci fıkrasında;

"İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir." denilmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in "Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı" başlıklı 18'inci maddesinde;

"(1) Birim ve idare faaliyet raporları, aşağıda yer alan bölümleri ve bilgileri içerecek

şekilde hazırlanır.

a) Genel bilgiler: Bu bölümde, idarenin misyon ve vizyonuna, teşkilat yapısına ve mevzuatına ilişkin bilgilere, sunulan hizmetlere, insan kaynakları ve fiziki kaynakları ile ilgili bilgilere, iç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere kısaca yer verilir.

b) Amaç ve hedefler: Bu bölümde, idarenin stratejik amaç ve hedeflerine, faaliyet yılı önceliklerine ve izlenen temel ilke ve politikalarına yer verilir.

c) Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler: Bu bölümde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verilir.

1) Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir. Ayrıca, iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgiler de bu başlık altında yer alır.

www.balioglu.net

2) Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.

ç) Kurumsal kabiliyet ve kapasitenin değerlendirilmesi: Bu bölümde, orta ve uzun vadeli hedeflere ulaşılabilmesi sürecinde teşkilat yapısı, organizasyon yeteneği, teknolojik kapasite gibi unsurlar açısından içsel bir durum değerlendirmesi yapılarak idarenin üstün ve zayıf yanlarına yer verilir.

d) Öneri ve tedbirler: Faaliyet yılı sonuçları ile genel ekonomik koşullar, bütçe imkânları ve beklentiler göz önüne alınarak, idarenin gelecek yıllarda faaliyetlerinde yapmayı planladığı değişiklik önerilerine, hedeflerinde meydana gelecek değişiklikler ile karşılaşabileceği risklere ve bunlara yönelik alınması gereken tedbirlere bu bölümde yer verilir." denilmektedir.

Yine mezkûr Yönetmelik'in "Birim ve idare faaliyet raporlarının şekli" başlıklı 19'uncu maddesinin birinci fıkrasında idare faaliyet raporlarının Yönetmelik'in ekinde yer alan (Ek-1) formata uygun hazırlanacağı belirtilmiştir. Yönetmelik'e ekli. Ek-1'de yer alan şablona göre Faaliyet Raporu aşağıdaki beş ana başlıktan oluşmaktadır.

I. Genel Bilgiler

II. Amaç ve Hedefler

III. Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

IV. Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi

V. Öneri Tedbirler

Bandırma Belediyesinin 2018 yılı İdari Faaliyet Raporunun incelenmesi neticesinde; hazırlanan raporun Yönetmelik'te belirtilen şekil şartına uyulmadan hazırlandığı, Ek-1'de yer alan ana başlıklardan genel bilgiler başlığı dışındaki diğer dört başlığın düzenlenmediği ve performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmediği görülmüştür.

Sonuç itibariyle, idare tarafından mevzuatta öngörülen format ve kapsamda faaliyet raporlarının hazırlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "2019 Faaliyet Raporunda Yönetmelik Ek-1'de yer alan başlıkların tümüne yer verilecek ve performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumlarını izlenerek, sapmaların gerekçeleri açıklanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019 yılından itibaren düzenlenecek Faaliyet Raporunun Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'e uygun bir şekilde yapılacağı belirtilmiştir.

Bununla birlikte, 2018 yılına ait Faaliyet Raporunun ilgili mevzuatta öngörülen format ve kapsamda hazırlanmadığı yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

BULGU 10: Veri Kayıt Sistemlerinin Mevcut Olmaması

Faaliyet raporunda yer verilen gerçekleşme rakamlarının elde edilişine ilişkin veri kayıt sistemlerinin var olmadığı görülmüştür.

Bir göstergeye yönelik performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği ve üretildiği sürecin tamamını ifade eden veri kayıt sistemi, ilgili hedefe ilişkin performansın sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasını sağlar.

Herhangi bir performans hedefi veya göstergeye ilişkin gerçekleşmenin ölçülmesi ve raporlanabilmesi için bu ölçümün nasıl yapılacağının belirlenmiş olması gerekir. Veri kayıt sistemi performansın ölçümüne yönelik belirlenmiş bir yazışma süreci olabileceği gibi, ilgili göstergeye yönelik gerçekleşme sonuçlarını gösteren detaylı bir bilişim programı da olabilir.

Kurumların, faaliyet sonuçları hakkında raporlama yaparken, stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesini, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesini ve belirli periyodlarla raporlanmasını sağlayan önceden tanımlanmış bir izleme ve değerlendirme sistemi kurmaları gerekmektedir.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi aşamasında gerçekleştirilen incelemede, Kurumun stratejik planının ve performans programının izleme ve değerlendirmesine yönelik bir veri kayıt sisteminin mevcut olmadığı, faaliyet raporunda sunulan gerçekleşme rakamlarına yılsonunda ilgili birimlere sorarak ulaşıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Belediyenin bundan sonraki yıllar için, stratejik planda ve performans programında belirlenen hedeflere ilişkin gerçekleşmeyi ölçmek üzere bir ölçüm sistemi kurmasının, bu ölçüm sistemi bağlamında hedef bazında sorumlular belirlemesinin gerekli olduğu değerlendirmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2019 Faaliyet Raporunda Yönetmelik Ek-1'de yer alan başlıkların tümüne yer verilecek ve performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumlarını izlenerek, sapmaların gerekçeleri açıklanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulgu konusu hususa iştirak edilip 2019 yılı itibarıyla veri kayıt sisteminin kurulacağı belirtilmiştir.

Bununla birlikte, 2018 döneminde Faaliyet Raporunda yer verilen gerçekleşme rakamlarının elde edilişine ilişkin veri kayıt sistemlerinin var olmadığı yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net